Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 123
1 EKİM 1979
PAZARTESİ
500 Kuruş

«Ara Rejim»cilere Bir Bakan Daha İltihak etti

- İstifa eden ve «görevine bağımsız milletvekili olarak devam edeceğini» açıklayan sabık bakan Karaaslan, istifa etmeden önce «bazı çevreler-le» görüşmüş ve bu hükümetin yürümeyeceği-ne kanaat getirmiş.
- Ecevit'in «demokratik rejim konusunda Karaas-lan'ın karamsarlık ve umutsuzluğa kapıldığını» söylemesi dikkat çekti.
- AP, hükümetten son istifalar hakkında bir yorum yapmamakla birlikte, seçim şansının böylece arttığına inanıyor.

Karaaslan, «Ehliyet ve liyakat sahibi kimselerin teşkil ettiği bir hükümet» (!) istedi.

Ankara (Gerçek Bürosu) — İmar ve İskân Bakanı Ahmet Karaaslan'ın istifası sürpriz etkisi yapmadı. Başkent'in politika kulislerinde öteden beri beklenen ve Tercüman gazetesi başta olmak üzere birçok gazetede önceden haber verilen istifanın gerekçesi, kendisinden fazla önem kazandı.

Özellikle, Karaaslan'ın şu sözleri dikkat çekti:

«...Millet Meclisi çoğunluğunun desteğini kaybetmiş bir hükümet sorunlara çözüm bulamayacağı gibi, birkaç transferle hükümete kâfi destek sağlansa bile, **ehliyet ve liyakat sahibi kimselerin teşkil ettiği bir hükümete** imkân vermeyecektir... Artık kesin olarak bugünkü hükümetin yapısı ve mecliste dayandığı kritik sayısı ile Türkiye'nin hiçbir sorununun hallolacağına inanmıyorum... Hangi yönden bakılırsa bakılsın ulusumuz çetin günler yaşamakta ve gün geçtikçe

Devamı s. 5, sütun 4'de

Ecevit: «Allah hükümetimize ömür verirse..»

- Konya ve ilçelerinde konuşan Ecevit, «CHP'nin izlediği köylüye yönelik tutumun seçim ödünü» olmadığını belirterek, «Allah hükümete ömür verirse 1981'e kadar elektriksiz köy kalmayacaktır,» dedi.
- Ecevit, «Demirel'in yakınlarının ceplerine döviz doldurup yurt dışına kaçtıklarını, bey gibi yaşadıklarını» belirtti.

Seçim gezilerine Konya ve ilçelerinde yaptığı konuşmalarla devam eden Ecevit, CHP iktidarının köylüye yüksek taban fiyatları verdiğini ileri sürmüş ve 1974 yılında da köylüye yüksek taban fiyatı veren iktidarın CHP iktidarı olduğunu söylemiştir.

CHP'nin bu politikasının seçim ödünü olmadığını belirten Başbakan, bu farkın, «Demokratik sol doğrultumuzla AP'nin veya başka sağcı partilerin doğrultuları arasındaki farktan ileri geldiğini» hatırlatmış, üreticinin

Devamı s. 5, sütun 4'de

Öğretmen ve memur kıyımı sürüyor

- Rize'de, aralarında TÖB-DER şube başkanının da bulunduğu 12 öğretmen ve Çay-Kur'da çalışan 8 memur kıyıma uğratıldı.

Rize — Memurlara, öğretmenlere ve tüm çalışanlara karşı, Ecevit hükümetinin takındığı olumsuz tutum, seçimler yaklaşırken daha da arttı. Öğretmen ve memur kıyımına çeşitli illerde hız verildi.

Devamı s. 5, sütun 6'da

SÖMÜRÜ, BASKI ve ZULÜM GÖRDÜK

Partisi'nin desteklenmesini istiyen Demirel: «Bizden ne zarar gördünüz ki?»

- S. Demirel Batman'da, «Kırkpınar şampiyonu Demirel» pankartlarıyla karşılandı.

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, seçim gezilerine devam ediyor. Doğu ve Güney Doğu illerindeki seçim gezisini bugün Erzincan'da yapacağı bir mitingle bitirecek olan Demirel Siirt'te yaptığı konuşmada vatandaşların AP'ne sahip çıkmalarını istemiş ve «bizden ne zarar gördünüz ki?» diye sormuştur. MSP'yi eleştirmeye ağırlık veren Demi-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Baştürk: «İşçi sınıfına düşmanca davranılarak demokrasi mücadelesi yapılamaz»

- Baştürk: «Faşizm özlemlerinin karşısındaki en etkin güç, işçi sınıfı ve emekçi halkın örgütlülüğüdür.»

İstanbul (Gerçek) — DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Adana Emniyet Müdürü'nün öldürülmesi, Urfa ve Bitlis Belediye Başkanlarına yapılan saldırı ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, Emniyet Müdürüne, Belediye Başkanına silahı yöneltenlerden değil, onların bağlı olduğu örgütlerden hesap sorma cesaretinin gösterilmesini; bu cesareti kendinde

Devamı s. 5, sütun 3'de

TÖB-DER Mitinginin Dağıtılması Kınanıyor

Onceki gün, Bursa'da göz altına alınan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu

- Bursa'da toplanan 10 bini aşkın yurttaşın ses bombaları ve dipçiklerle dağıtılması tepkilere yol açtı.
- Mitingin, son anda «yukarıdan gelen bir emirle» yasaklandığı belirtiliyor.
- Gültekin Gazioğlu, mitingin engellendiğini bildirmek ve olayı kınadığını söylemek için kürsüye çıktığında, kolluk kuvvetleri saldırıya geçtiler
- TÖB-DER Genel Başkanının ve 300'ü aşkın öğretmenin gözaltına alınması protesto ediliyor.

Bursa (Gerçek Bürosu) — TÖB-DER'in faşizme, hayat pahalılığına karşı ve öğretmenlerin grevli sendikalı toplu sözleşme hakkı için Bursa'da düzenlediği miting polis ve asker tarafından dağıtılmasının yankıları sürüyor.

Bilindiği gibi TÖB-DER'in önceki gün için düzenlemiş olduğu mitinglerden Eskişehir, Ordu ve Bitlis toplantılarının yasaklanması üzerine, TÖB-DER Adapazarı, Giresun, Van ve Trabzon'da başvuruda bulunmuştu. Bunlardan Bursa ve Adapazarın-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Anayasa Mahkemesi 142'yi yarın ele alacak

- Barolar Birliği'nin 141-142'ci maddelerin anayasaya aykırı olduğu şeklinde rapor verdiği belirtiliyor.
- Faşizmin ve siyasal gericiliğin istemlice tırmandırdığı gerginlik ortamının ve güncel politik durumun Anayasa Mahkemesi'nin kararını olumsuz yönde etkilemesi isteniyor.
- Hukuk otoriteleri, Anayasa Mahkemesi'nin bazı anti-demokratik politik çevrelerin baskıyla, politik bir karar vermesini, konuyu demokratik hukuk kuralları açısından ele almasını istiyorlar.

Ankara (Özel) — Anayasa Mahkemesi, 141 ve 142. maddelerin Anayasaya aykırılığı konusunu yarın görüşmeye başlayacaktır.

Bu konuda bazı tutucu çevrelerin Anayasa Mahkemesinin kararını olumsuz yönde etkileyecek çabalar sarfettiği ileri sürülüyor.

Hukuk otoriteleri ise, sorunun tümüyle demokratik hukuk kuralları içinde ele alınmasını, son zamanlarda tırmandırılan siyasal gericiliğin yaratmak istediği ortamdan etkilenmemek gerektiğini söylüyorlar ve Anayasa Mahkemesi üzerindeki siyasal baskıları kınıyorlar.

Barolar Birliği'nin sözkonusu TCK maddelerinin anayasaya aykırı bulduğu ve bu konuda görüş beyan ettiği belirtiliyor.

Anayasa Mahkemesi üyeleri ise görüşlerini ancak toplantıda açıklayacaklarını belirtiyorlar ve bu konuda susuyorlar.

Devamı s. 5, sütun 8'de

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in gittiği her yerde terör kol geziyor. MHP'nin Burdur'da düzenlediği toplantı sırasında da olay çıkartan faşistler, silah ve sopalarla çevreye saldırdılar ve bazı binaları tahrip ettiler. Fotoğrafta, faşist saldırganların tahrip ettikleri bir işyeri ve saldırıyı önlemeye çalışan güvenlik kuvvetleri görülüyor.

MHP konvoyu gittiği yere terör taşıyor

- Halkın MHP'ye tepkisini sindirmek yoluyla seçim gezilerini sürdüren Türkeş, buna rağmen pek çok yerde konuşma yapamıyor.
- Türkeş'in bazı illere gitmekten çekindiği belirtiliyor.

Türkeş, seçim gezilerini, terör eşliğinde sürdürüyor. Gittiği her yerde halkın tepkisiyle karşılaşan MHP'liler halka saldırıp kan döküyorlar. Pek çok ilde Türkeş, saldırı ve cinayetlere rağmen konuşmayı başaramadı.

Konya olaylarından sonra Türkeş'in İskenderun ve Antakya gezilerinde olay çıkması, çeşitli çevrelerde merak konusu oldu. Yorumlar, bu gidişle Türkeş'in seçim gezilerini sürdüremiyeceği noktasında toplanıyor.

Son olarak Türkeş'in adamları Samsun'da halka saldırdılar. Türkeş'i protesto eden halk, komandoları kovaladı. Türkeş, halkın tepkisi üzerine, komandolarının karargâh kur-

Devamı s. 5, sütun 5'de

Kültür Kolleksiyonları ve Endüstriyel Mikrobiyoloji Derneği (KÜKEM)'nin 1. Bilimsel Kongresi'nde, 2000 yılında 3 milyar insanın açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalacağı öne sürüldü. Fotoğrafta, kongrenin açış konuşmasını yapan İstanbul Üniversitesi Rektörü, Prof. Dr. Halûk Alp görülüyor.

Açlık tehlikesi kapıda

- 2000 yılında 3 milyar insanın açlık tehlikesi ile karşı karşıya kalacağı öne sürüldü.
- Türkiye'de kişi başına günde 18 gr. et düşüyor
- Tahıl ürünleri tüketimi de gelişmiş ülkelere göre çok düşük.

İstanbul — İstanbul'da yapılan Kültür Koleksiyonları ve Endüstriyel mikrobiyoloji kongresinde 2000 yılında dünya nüfusunun 7 milyara ulaşacağı ve 3 milyar insanın açlık tehlikesi ile karşı karşıya kalacağı öne sürüldü.

Devamı s. 5, sütun 6'da

Köylerin sadece üçte birinde elektrik var

- Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Türkiye'de kişi başına düşen elektrik tüketiminin Avrupa'dan 10 kat az olduğunu söyledi
- Bu oran kırsal alanda 50 kat gibi büyük bir sayıya ulaşıyor.
- 1978 yılında toplam 21.5 milyar kilovat elektrik üretildi.

İstanbul — Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Türkiye Elektronik Sanayii sempozyumunda yaptığı konuşmasında, Türkiye'de kişi başına düşen elektrik tüketiminin Avrupa'dan 10 kat az olduğunu söyledi. Bu oranın kırsal alanda 50 kat gibi büyük bir sayıya ulaştığını açıklayan Topuz, özetle şöyle dedi: «Petrol gibi yenilenemeyen ve dışa bağımlı bir kaynağa dayanan enerji üretimi yerine, akarsu, rüzgâr, güneş, kömür ve biyogaz gibi elektriğe dönüştürülebilinen öncelikle kullanmaya yönelik bir enerji politikasının uygulanması şarttır. Toplam 40 bin yerleşme yerinin bulunduğu kırsal alanın ancak üçte biri elektriğe kavuşturulabilmiş, bu alandaki enerji tüketimi ise yüzde 1'e bile ulaşmamıştır.»

Kırsal alanlardaki «kırsal elektriklendirme» ile köylerin aydınlanma gereksinimlerinin yanısıra kırsal alanlardaki ekonomik eylemlerin

Devamı s. 5, sütun 5'de

Gerçek Durum

CHP'nin «Kardeşi», Demokrasiye Hayırlı olsun!

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ. aylar önce bir TV açık oturumunda MHP'yi «kardeş» ilân etmişti. Üstündağ bu açık oturumda partisinin görüşlerini dile getiriyordu.

Gerçekten de CHP, oldum olası Batı'nın gelişmiş kapitalist ülkelerindeki burjuva demokrasisini idealize etmiştir. CHP'ye göre kapitalizmin en gelişkin olduğu bu ülkelerde demokrasi de en gelişkin biçimiyle yardır. Ve zaten, demokrasinin bu en gelişkin biçimi, kapitalizmin en gelişkin düzeye çıkmasını sağlamıştır.

Sosyal demokrasinin, bu sınırlı demokrasi anlayışını benimsemesi doğaldır. Ne ki, CHP'nin idealize ettiği batı demokrasisi bile, kurallarına göre oynanan bir burjuva oyunudur ve eğer oyun bu kurallara göre oynanmak isteniyorsa, en az onlar kadar gelişkin olunması gerekir.

CHP'nin yanılgısı, Türkiye'de demokrasinin, aynı kurallara bağlı kalınarak korunabileceğini sanmasıdır. Halbuki Türkiye'nin şartları değişiktir. Teorik olarak bu gelişkinlik burjuva demokrasisine bağlı olsa bile, pratikte böyle bir demokrasi anlayışına bağlı kalamıyacağını, CHP'nin kendisi de görmüş ve daha geri demokrasi biçimlerine yönelmiştir.

Böyle olsa bile, CHP, oyunu, yine de demokrasinin asgari kuralları içinde görmek istiyor. İkinci yanılgısının dehşetli sonuçlarıyla da bu noktada yüz yüze geliyor.

CHP, bugün, bir zamanlar kardeş olarak gör-

Devamı s. 5, sütun 7'de

MİTAŞ işvereni MESS'ten ayrılarak sözleşme imzaladı

Türkiye Maden-İş Sendikası'nın MAHA ajansından bildirildiğine göre, sendikanın II. Bölge Temsilciliği sınırlarında kurulu bulunan MİTAŞ'ın işvereni, üyesi olduğu Madeni Eşya İşverenleri Sendikasından ayrılarak işyerinde örgütlü bulunan Maden-İş'le toplu sözleşme imzaladı.

MAHA Ajansının açıklaması şöyle sürüyor:

«Bilindiği gibi Türkiye Maden-İş Sendikasının Ekim ayı baş-

Devamı s. 5, sütun 5'de

gedik

Demirel: «14 Ekim'de milletin kendi kaderini tayin yetkisini» yeniden eline alacağını belirtti. Ne dersiniz?

Helsinki Belgesi'nin 7. maddesini hatırlamış olmasın! Çünkü altında onun imzası vardır ve en çok inkâr ettiği imzası da odur.

taşı

PAHALILIĞA KARŞI YÜKSELEN SESLER KISILMAK İSTENİRKEN

Pahalılık artarak sürüyor

- Bir yıl içerisinde besin maddeleri fiyatı yüzde 64, yakacak ise yüzde 112 arttı.

Hayat pahalılığı artarak sürüyor. Resmi açıklamalarda yer alan sayılar bile hayat pahalılığının eriştiği boyutları göstermek için yeterli!

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan toptan eşya fiyatları indeksine göre yılbaşından 1979 Ağustos'una kadar geçen sürede toptan eşya fiyatları yüzde 48.9 artmıştır. İstanbul Ticaret Odası'nca düzenlenen indeksler ise 1979'un ilk sekiz ayında toptan eşya fiyatlarının yüzde 53.5 artış gösterdiğini kaydetmektedir. İTO indekslerine göre besin maddeleri 1979'un ilk sekiz ayında yüzde 40, geçen yıla göre yüzde 63.6 artmıştır. Yine besin maddelerinin bir ay öncesine göre yüzde 3,5 artış göster-

Pahalılık artıyor, kuyrukların ardı arkası kesilmiyor.

diği kaydedilmektedir. Yakacak ve enerji maddeleri fiyatları ise yılbaşına göre yüzde 53,7, bir yıl öncesine göre yüzde 111,6 artmıştır. Dokuma fiyatları ise yılbaşına göre yüzde 50,3, geçen yıla göre yüzde 81,3 artmıştır.

Hayat pahalılığı hızının önümüzdeki günlerde daha da yükselmesi beklenmektedir. Geçen yılla karşılaştırıldığında, 1979'da hayat pahalılığının büyük bir artış kaydettiği gözlenmektedir. İTO indekslerine göre 1978 yılında toptan eşya fiyatları yılın ilk

Devamı s. 5, sütun 4'de

Yoğunlaşan Faşist Terör ve Öğrenci Gençlik

Yusuf Ziya CAN
SGB Merkez Yürütme Kurulu Üyesi

Öğretim kurumlarında yeni dönemin başlayacağı şu günlerde, ülkemiz daha önce görülmedik ölçüde derin bir ekonomik ve siyasal bunalımın içinde bulunuyor. Geçtiğimiz yıl, faşist milliyetçi hareketin öğretim kurumlarına yönelik saldırılarının önünü alamayan hükümet, bu yıla yeni «tedbir»lerle girdi.

Daha önce, eğitim enstitülerine yasal olmayan yollardan yerleştirilen binlerce faşisti temizlemek yerine, bu sicilli katil sürüsünü «acele» eğitimle mezun etmeyi çıkar yol bilen sosyal-demokrasinin teslimiyetçiliği, bu kez ortaöğretim kurumları için daha ilginç bir «tedbir» buldu. Her yıl, eylül ayı ile birlikte öğrenime başlayan lise ve dengi okulların açılması, bu yıl ekim ayının ortasına, yani seçimler sonrasına ertelendi. Böylece, okullar kapalı olduğu için, orta öğretim kurumları faşist saldırganlığın hedeflerinden birisi olmaktan «kurtarılmış» oldu. CHP ağırlıklı hükümet, seçim döneminde bu okulların «sessiz»leştirilmesiyle, aklınca iyi bir yatırım yapmış oldu. Ne var ki, demokratik öğrenci hareketi içinde önemli bir yere sahip olan lise gençliğinin, böylesine önemli bir dönemde «sessiz»leştirilmesi, yine faşist milliyetçi hareketten başkasına yaramadı. Sosyal-demokrasi, anti-faşist mücadelede etkin bir rol oynayabilecek demokratik mevzilerden birisini, kendi eliyle susturma şaşkınlığına düştü.

Faşist saldırganların çıkarttığı her olaydan sonra, üniversite yönetim kurullarına okulların tatil edilmesini öneren, yurtları kapattıran sosyal-demokrat zihniyetin, önümüzdeki günler içinde açılmaya başlayacak olan yüksek öğretim kurumları için hangi «dahiyane» tedbirlere başvuracağı bilinmiyor. Ama, daha şimdiden anlaşılıyor ki, yüksek öğretim kurumlarındaki eski başıbozukluk sürmeye devam edecek. Adana'da, faşist kuruluşlara hedef olan Tıp Fakültesi dekanın ölmesinden sonra okulun kapatılması ve Emniyet Müdürünün öldürülmesinden hemen sonra AİTİ Akademisinin de tatil edilmesi, buna işaret ediyor.

Aslında, çaresizlik içinde debelenen CHP ağırlıklı hükümetin, öğretim kurumları için bir çözüm getirmek gibi bir sorunu da yok. Lise ve dengi okulların geç açılması, yüksek okulların çıkan her olaydan sonra kapatılması vb. uygulamalar, hükümetin oyalama taktiklerinden başka bir şey değil. Çünkü, CHP'de gayet iyi biliyor ki, faşist terör çoktan öğretim kurumları dışında da yaygınlaştı. Ve ülkenin tümünü saran, tüm halkı tehdit eden faşist terör, öğretim kurumlarını kapatmakla değil, faşist hareketin kökünü kurutmakla, MHP ve ÜGD'yi kapatmakla dindirilebilir.

Sosyal-demokrasi, ne yapılması gerektiğini bilmektedir, ama bunu gerçekleştirmeye ne cesareti ne de niyeti vardır. Mevcut hükümetin daha ne kadar yaşayacağının tartışıldığı şu günlerde, CHP dar seçim hesaplarından ötesini görememektedir.

MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, kendi hükümetini tehlikeye düşürecek bir olay olarak gören CHP, böylelikle faşist harekete daha geniş olanaklar yaratmış bulunuyor. MHP'nin «başbuğu» Türkeş, faşist dikta özlemlerini daha cesur bir şekilde açığa vurmaya başladı bile. Hangi karanlık mıntıkaların ağzından konuştuğu bilinen bazı burjuva politikacıları «ara rejim»den dem vuran konuşmalarında, yeni bir 12 mart isteklerini açıkça söylüyorlar.

Belli ki, kendi derdine düşen CHP ağırlıklı hükümet, bu öğretim yılında da, öğrenci gençliğin öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğini sağlamak yolunda adımlar atmaktan uzak kalacaktır. Başka bir deyişle, mevcut kargaşa ortamını derinleştirmek amacını güden gerici-faşist güçler için, öğretim kurumları birer saldırı alanı olarak malzeme teşkil etmeye devam edecektir.

Bu durumda, öğrenimin başlamasıyla birlikte, öğretim kurumlarında yoğunlaşması mutlak olan faşist saldırganlığın boşa çıkartılması yolunda demokratik öğrenci hareketine büyük görevler düşmektedir. Ne var ki, öğrenci gençliğin bu önemli görevin üstesinden kolaylıkla gelebileceğini söylemek zordur. Çünkü, öğrenci gençlik saflarında hâlâ yaşama olanağı bulabilen yanlış eğilimlerin bulunması bir yana, öğrenci gençlik safları birlik ve beraberlikten yoksun bulunmaktadır.

Gerçi, öğrenci gençliğin kendi başına sorunlarına çare bulamadığı artık iyice gözler önüne serilmiştir, ama öğrenci gençliğe öncü misyonlar yükleyen eğilimler varlığını sürdürmektedirler. Öğrenci gençlik hareketi, diğer emekçi halk güçleriyle birlikte olmadıkça ve genel demokrasi mücadelesine tabi kılınmadıkça, bu engin devrimci-demokratik potansiyel çarçur olmaya devam edecektir. Emekçi halk hareketinden kopuk, kendi başına çıkışlar ise, faşizmin kolaylıkla boğabileceği, daha kötüsü kendi emellerine alet edebileceği kozlar olmaktan öteye geçemeyecektir. Öğrenci gençliğe yönelecek saldırıların önlenmesinin de, emekçi halk muhalefetinin güçlendirilmesinin de birinci koşulu budur.

Bunun ötesinde, her biri öğrenci gençliği temsil etme iddiasıyla ortaya çıkan, aslında belirli bir siyasi görüşü temsil eden dernekler, artık öğrenci gençliğin birliğinin önünde engel olduklarını kabul etmelidirler. Öğrenci gençlik saflarında belirli etkinliğe sahip her grup, bilmelidir ki, öğrenci gençliği temsil edecek asıl örgüt, tüm öğrencileri kapsayacak olan akademik-demokratik «öğrenci sendikaları»dır. Uzun erimli ve kalıcı birliği, ancak bu «öğrenci sendikalarını» yaratıp, yaşatmakla sağlayabiliriz.

Ne var ki, bu hedef, kısa zamanda ve kolaylıkla gerçekleştirilebilecek bir şey olarak gözükmektedir. Bugün için, zaman geçirilmeksizin yapılması gereken acil hedef, öğrenci gençliğin anti-faşist birliktelik içinde genel demokrasi mücadelesine katılmasını sağlamaktır.

Tüm ilerici, demokrat ve sosyalist öğrenci güçleri, emekçi halk muhalefetinin güncel talebi olan MHP-ÜGD'nin kapatılması ve demokratik hak ve özgürlüklerin korunması amacı etrafında birleşmelidirler.

Önümüzdeki öğretim yılında, demokratik öğrenci gençlik hareketi kendisine düşen sorumlulukların bilincinde olduğunu ispatlayacaktır.

ZORBALIĞI EGEMEN KILMAK

Duran Karametmetoğlu

Terör, şiddet ya da zorbalık kapitalizmin şanındandır. Kapitalist toplumda zorbalık burjuvazinin karakteridir. Terörün başka bir açıklaması da yoktur.

Kapitalist toplumun zorba sınıfı, kendi sisteminin sökülen çivilerini yeniden çakmayı denerken ilk gürültüleri zaten çıkarmaktadır. Ama, kapitalizmin günümüzde çivileri öyle bir oynamıştır ki, hiç durmaksızın onarım ister ve bunun için burjuvazinin harıl harıl işbaşında, zorbalıkta olması gerekir.

Burjuvazi kendi gecekondusunu gece ve gündüz korumak zorundadır. Gerçi ne kapitalizm gecekondudur, ne de proletaryanın tarihsel eylemi belediyenin zabıtasıdır. Her şey bir gecede olup bitmez ama, burjuvazi her şey bir gecede olup bitecekmiş korkusunu sürekli yaşar. Bir gün sabahleyin uyandığında gecekondusunun başına yıkıldığını görmek istemez. Bunun için her zaman nöbettedir.

Ne ki, tarihi olarak sınırları sürekli bozulan da burjuvazidir. Sınıf mücadelesinin sivri uçları hep onun sinir merkezlerine çakılır. Emekçi sınıf eylemi ise geleceğin güveni içinde rahattır ve bu nedenle de sinirlerine egemendir. Yani, sözcüğün en geniş anlamıyla diri ve sağlıklıdır.

Sinirleri bozulan burjuvazinin davranışları da bozulur. Karakteri olan zorbalığın çeşitli biçimlerine yönelir. Zorbalığın bütün araçlarını deposundan çıkarır.

Sadece kendisi kullanmaz. Karşıtı sınıflar da aynı araçları kullanır. Bazan o da ikram eder elindeki araçlarından karşıtı sınıflara. İşçi sınıfı oyunu başka kurallar içinde oynadığından ikram edilen zorbalığa itibar etmez, ama zorbalığın yarattığı olağan bir kültürü vardır. Kimileri de bu nedenle sarılır kendisine uzatılan zorbalık yöntemine.

Eğer zorbalık bütün sınıfların yöntemi ve tek mücadele biçimi haline gelmişse suyun yüzündeki akıntılar çok çeşitlenir. Anaforlar birbirini kovalar. Burjuvazi böylesi durumlarda zorbalığa daha çok sarılır.

Şu günlerde Türkiye'de zorbalığın bu aşaması yaşanmaktadır. Ancak kargaşa yoktur ve kimin hangi silahı kullandığı görülmektedir. Gelecekte kullanılması muhtemel silahlar da giderek açığa çıkmaktadır.

Türkiye'de seçimler her zaman belli bir siyasal yumuşama yaratmıştır ya da seçimlere böyle bir yumuşamayla —zorlama da olsa— gidilmiştir. Hep bu nedenle seçimlere dayalı formüller diri bir umut gibi görülebilmiştir.

Seçimlerin emekçiler açısından ne denli sınırlı bir işlevi olduğu tarihsel olarak görülmüştür ve bu bilinç, Türkiye'de de köklü politik inanç haline gelmiştir. Yani, emekçi sınıf güçleri daha gelişkin mücadele araçlarını yaratmaya başlamışlardır.

O halde burjuva sınıflar, tarihin kendilerini zorladığı bilince ulaşıyorlar. Onlar da, seçimlerin kendi çizdikleri sonuçları her zaman yaratmadığını görüyor ve bundan ders çıkarıyorlar. Emekçi sınıflar daha ileri araçlara yönelirken buna karşılık burjuvazi de gerici araçlara yöneliyor. Hatta o kadar geri araçlara yöneliyor ki, bunların arasında Avrupa'nın en eli kanlı faşist partisi alternatif haline getirme çabası da var.

MHP, burjuvazinin ilk ve doğrudan hedefine hizmet için sahneye bir başka boyutuyla sürüldü. MHP ise, kendisiyle noktalanacak özlemlere yol açabilir umuduyla bu olanağa dört elle sarıldı. Terör azgınlaşıyor ve MHP ile azgınlaştırılıyor. Özellikle seçimler öncesinde azgınlaştırılıyor ve Doğu'ya kaydırılarak azgınlaştırılıyor.

Devlet mi anarşiyi tehdit ediyor, yoksa anarşi mi devleti sorusuna «anarşi» diye cevap verilmesi gereken koşullar yaratılmıştır. Buradan devletin mutlaka güçlendirilmesi sonucuna varılacaktır ki, «güçlüler»in yönetime gelmesi mümkün olabilsin.

«Güçlüler» dönemi bir başladı mı gerisi kolaydır. Burjuvazi için de kolaydır. MHP için de kolaydır. Şiddetin resmileştirildiği yerden sonrası burjuvazinin ne rahat yatağıdır. Ta ki, emekçi sınıf güçlerinin şiddeti yoketmeyi amaçlayan şiddeti sahneye çıkıncaya kadar.

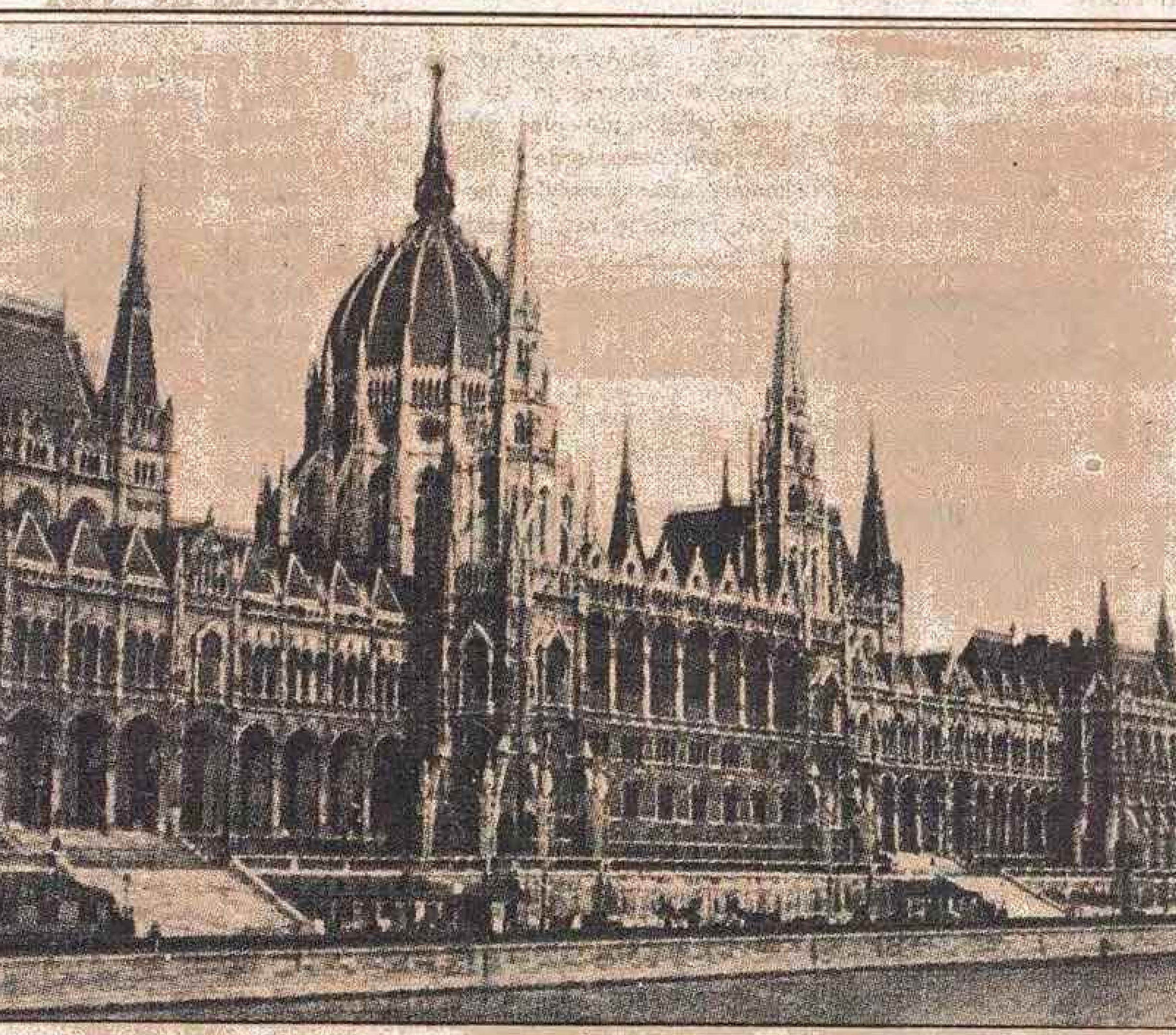
Dolayısıyla işçi sınıfının taktikleri de burjuvazinin bu hesaplarına göre çizilecektir. Toplumda zorbalığı değil, demokrasiyi egemen kılıp genişletmek, emekçi saflarındaki burjuva silahlarını toplamak ve burjuvaziyi kendi silahlarıyla başbaşa bırakmak gerekiyor.

Ama onu sürekli gözaltında tutarak.

Terörün yeni gelişme biçimi hoş değil!

Buna karşı da hoşgörülü olmak hiç hoş olmayacaktır.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Budapeşte'de Tuna nehri kenarında «parlamento» binası .Bu bina aslına uygun olarak yeniden restore edilmiştir.

Bir Yılda Oniki Milyon Turist

Sosyalist ülkeler turizme büyük önem veriyor. Bugün turizm ülkeler arasında barış, dostluk ve kültürel ilişkilerin pekişmesi ve gelişmesi doğrultusunda büyük rol oynuyor.

Ayrıca insanlar «anlatılan»la değil, bizzat görerek, içinde yaşayarak ülkeleri ve insanlarını tanıma ve değerlendirme olanağını elde ediyorlar. Özellikle sosyalist ülkeler için kasıt'ı olarak çıkartılan pek çok safsatanın ve aleyhte propagandanın gerçekle ilişkisi olmadığını somut olarak görüyor ve anlıyor insanlar. 10 milyon nüfuslu Macaristan'a bir yılda gelen turist sayısı 12 milyon. Yani Macaristan kendi nüfusundan daha fazla turist ağırlama kapasitesine sahip.

Sosyalist ülkelerde turizmden elde edilen gelirin büyük bir bölümü halkın hayat düzeyini yükseltme doğrultusunda sarfediliyor.

TMMOB: «Haklarımızı elde etmek için verdiğimiz mücadelede, baskı ve saldırılar bizi yıldıramayacak»

● TMMOB eylemine katılan ve destekleyenler hakkında soruşturma açıldı, sürgün ve görevden alınma gibi baskılar yapılıyor.

Ankara (a.a.) — Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği Genel Başkanı Teoman Öztürk yaptığı açıklamada, haklarını elde etme yolunda vermekte oldukları mücadele sırasında, gelecek olan, baskı ve saldırıların kendilerini yıldıramıyacağını söyledi.

Öztürk, TMMOB'nin 19 Eylül 1979 Çarşamba günü bir günlük işi bırakma eylemlerinin büyük bir inanç ve tam bir kararlılık içerisinde geçtiğini, 54 ilde 700'e yakın işyerinde başarıyla sürdürdüklerini kaydetti.

Öztürk, eylem günü ve sonrası üyelerine ve diğer çalışanlara çeşitli baskıların yöneltildiğini, TCDD, DSİ, SSK, EGO Genel Müdürlüklerinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarında birçok işverenlerin de üyelerini destekleyenler hakkında soruşturma açıldığını, sürgün ve görevden alınma gibi baskıların uygulandığını açıkladı.

Tümas, ODTÜ öğrencilerini demokratik mücadelelerinde destekliyor

Ankara (a.a.) — Tüm Üniversite, akademi ve yüksek okul asistanları birliği (Tümas) Genel Sekreteri ODTÜ öğrencilerinin verdikleri demokratik mücadeleyi desteklediklerini açıkladı.

Tümas Merkez Yürütme Kurulu adına Genel Sekreter Ali Balamir imzasıyla yayınlanan bildiride öğrenci temsilcileri konseyi (OTK)nin bütün uyarılarına karşın belli çevrelerin istiklal marşını protesto etmelerinin, bazı gerici çevreler tarafından kendilerine malzeme yapıldığı belirtilerek, «bütün bu çabaların amacı ODTÜ'yü gözden düşürmektir.» dedi.

TÜM-DER Tonya kongresi yapıldı

Tonya (Gerçek) — Tüm-Der Tonya şubesi 3. olağan kongresi, kalabalık bir izleyici topluluğu önünde yapıldı. Dernek üyelerinin büyük çoğunluğunun katıldığı kongrede, yönetime aday olarak çıkartılan iki liste delegelerin oyuna sunuldu. Devrimci memurlar gurubu 23 oy alırken, Demokratik Merkeziyetçi Memurlar 49 oy alarak yönetime seçildiler.

Böylece, Tüm-der Tonya şube yönetim kurulu Cafer Karabulut Mürser Bekâr, Zeki Kalyoncu, Kaşif Çelebi ve Nevzat Yıldız'dan oluştu. Genel Merkez delegeliklerine ise Cafer Karabulut ve Ali Osman Kuloğlu seçildi.

Bakış

Çağatay Anadol

Faşizm Meydan Okuyor

ilim adamları, ünlü gazeteciler, savcılar ve emniyet müdürleri, elleri yüzlerce devrimci ve yurtseverin kanına bulanmış faşist canilerin kurbanları arasına girdiler ardarda.

Suya sabuna dokunmaz, Halk Partisi hükümetinin hep «yakında düze çıkıyoruz», «anarşinin kaynağına yaklaşıyoruz» nakaratlarını işittiğimiz sıralarda.

Adı, Halk Partisi olan ama halkla hiçbir ilişkisi bulunmayan burjuva saraylarının koridorlarında «kol kırılır yen içinde» şiarını elden bırakmayan bir partinin iktidarı, onun bu niteliklerinden dolayı, faşist hareket tarafından şamar oğlanına çevrilmiş durumda.

«Sol yanağını tokatlayan düşmanına sağ yanağını uzatan» İsa, yediği tokatlardan şaşkına dönmüş, gözlerini kırpıştırarak ne olup bittiğini anlamaya çalışıyor.

Faşist hareket ise, sosyal demokrasinin daha önce Almanya'da da denenmiş bönlüğünden, egemen sınıfların yüzüsuyu hürmetine halk güçlerini aktif siyasetin dışında tutma tutkusundan aldığı cesaretle bindirdikçe bindiriyor.

Kimse yarın faşist canilerin hangi kurumu ya da kişiyi hedef alacağını bilmiyor. Ama herkes yarın da yeni bir olayla karşılaşılacağının ve bunun bir öncekinden daha yükseğe tırmanmış biçimler alacağının farkında. Hattâ, Başbakan bile, seçimlere doğru yeni olayların ortaya çıkacağını söylüyor.

Halk Partisini dünyada ve bu gidişle özellikle ahrette desteklemeye and içmiş bazı aydınlar ise olaylar karşısında duydukları dehşeti bu partiye daha bir sarılmakla giderebileceklerini sanıyorlar. Tüm çabalarını Halk Partisinin önümüzdeki seçimlerde oy kaybetmemesi üzerine yoğunlaştırıp, umudunu buna bağlayan ve sosyalist hareketin geçici dağınıklığını bu uğraşlarının özrü gibi göstermeye çalışanlar en az sosyal demokrasi kadar bir adım önlerini göremiyorlar.

Diyelim ki, seçimlerde Halk Partisi oy kaybına uğramadı. Hatta diyelim ki, oylarını yüzde 1-2 arttırdı. Değişen ne olacaktır? Faşizmle, onun esas kaynağı olan, tekelci burjuvazinin en gerici, en gözü dönmüş kesimi karşıya alınmadan, onların mali imparatorlukları yıkılmadan başedilebilir mi? Bu, en geniş halk kesimlerinin aktif desteğini kazanmış bir anti-faşist cephenin kurulması gerçekleştirilmeden mümkün olabilir mi?

Önce okulların, sonra bankaların, sonra bombalanan gazete idarehanelerinin, sonra demokratik kuruluşların, sonra siyasî partilerin kapılarına asker dikmekle, bilmem nerenin emniyet müdürünü merkeze almakla devam edip gidecektir bu iktidarın «anti-faşist» eylemleri. Çünkü biraz kazısa altını, hangi devlet ricalinin uğursuz suratının ortaya çıkacağını, biraz daha uğraşırsa fişmekân holding sermayedarının melon şapkasıyla karşılanılacağını sağ sosyal demokrasi buz gibi bilmektedir. Ondandır tek tek faşist yakalama tutkusu.

Hiç akıldan çıkarılmamalı: Sağ sosyal demokrasinin parti içindeki iktidarı sarsılmadan CHP'den faşizme karşı etkin tavır ummak, olmayacak duaya amin demektir. Ve bir yazarın nihayet itiraf ettiği gibi **«Bu hükümetin en büyük başarısızlığı** (yani faşizmle başedememesi) **iktidarda kalmasını sağlayan** (siz desteklenmesi zorunluluğunu doğuran diye anlayınız) **en önemli etken oluyor.»**

«Aman CHP'yi zayıflatmıyalım» mantığının nesnel sonucu onun faşizm karşısında müzmin tutarsızlığını sürdürmesidir. Böylece faşizm tehlikesi keskinleşecek, bu da tekrar CHP'nin desteklenmesi için gerekçe olacaktır. Ve sonuç olarak kendi kuyruğunu kovalayan ama bir türlü tutamayan kedi misali zincir böyle sürüp gidecektir. Ta ki başdönmesinden yere serilsin ve faşizm muradına ersin.

Tektaş Ağaoğlu arkadaşımız, senatör adayı olarak seçim çalışmalarını sürdürmeye gittiği Kars ilinde bulunduğundan, yazılarını bir süre yayınlayamıyacağız.

Okurlardan

Sosyalist birlikçi kesilenlere

Emekçi halk kitlelerinin şaşkın olduğu bu seçim ortamında, emekçiler, işçiler, yahut tüm çalışanlar, üretenler adına seçime katılan sosyalist parti ve gruplar yanıldıklarını seçimden sonra ancak anlayacaklar. Çünkü burjuvazinin partileri türlü yalanlarla bilinçsiz kitlelerden oy toplayabilirler. Bilinçli bir çalışma içinde ve birlik olamıyan sol partiler emekçiler gözönünde dağınık görülüyorlar. Ezilen halkı kendi saflarına kazanmak çabasında olan sosyalist partiler dağınık olduklarını farkıda değiller herhalde...

Kapitalist ekonominin, herkes kendi başının çaresine baksın düzeninde, dar gelirli köylü, küçük esnaf, hatta orta gelirliler şaşkınlar, sınıf bilinçleri olmadığından. Dar gelirli işçiler, memurlar öğretmenler gelecek aylara borçlu duruma geldiler.. Eğitim emekçileri ve diğer fikir emekçileri kendilerini savunacak bir parlamentere muhtaç bırakılmış.. Halbuki birlik konusu SOSYALİST parti ve grupları ciddi bir şekilde ilgilendirseydi, emekçi köylü ve işçi sınıfını gerçekten savunan bir iki temsilcimiz olurdu. Olurdu, çünkü kendi sınıfının haklı savunusunu yaparlardı.

Anlaşılmayan bir durumu vurgulamakta yarar vardır. Birlik konusu halolsaydı; hangi sosyalist partiden olursa olsun, kendisini sosyalizme adayan, gerçekten işçi ve emekçi sınıfından meclise giren bir millet vekili, parlamentoya girdiğinde; Kapitalist düzeni mi savunacaktı? Tekelci para babalarını mı savunacaktı? Halkı yağsız bırakan fabrikatörleri ve onların kapitalist görüşlü, sömürü partilerini mi savunacaktı? AP-MHP-MSP-CHP gibilerini yani ..

Yahut; Eğitimsiz bırakılan bu ulusun çocuklarının iyi eğitilmesini mi? Topraksız ve az topraklı köylüyü mü? Üniversite kapılarından geri dönen gençleri mi savunurdu? herhalde bunları savunurdu.

Devamlı işsizliğe itilen emekçi halkın çocuklarının hakkını savunurdu. Yurtsever halk çocuklarının Faşist kurşunlardan kurtulmasını savunurdu. Özgürce konuşmayı savunurdu. Sosyalizmi savunurdu. Eğitimin demokratikleşmesini savunurdu. Emekçi halkın iktidarını savunurdu.

Şimdi sol yelpazeden seçime katılan partilerden biri bir sosyalist milletvekili çıkaracak mı? İnşallah çıkarır!...

Birlik sağlansaydı hiç olmazsa İstanbul gibi büyük bir şehirden bir, iki temsilcimiz parlementoda olurdu.

Hiç olmazsa sosyalistler adına konuşurdu. Şimdi bıraktık meydanı burjuvaziye ve burjuva partilerine...

Şu haftalarda TSİP'in dışındaki sosyalist grup ve partilerin birlik çağrılarını okuyoruz. Bu ne rağbet ki BİRLİKÇİ kesildiler anlamadık? BEŞ YILDAN BERİ BİRLİK İÇİN KARARLICA ÇALIŞAN TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİNİ duymamışlar mı? TSİP'in sesini duyamamışlar mı? Değerli okuyucular; Sağır sultan bile duydu. Anladı. Birlik olmayınca işçi sınıfının bütünlüğü sağlanmaz..

Bu bilimi yazanlar: «Bütün ülkelerin işçileri birleşin». diye niçin dediler ki? Saygılarımla...

Mehmet Er
ÇAYCUMA

EKONOMİ

Altın ve Kapitalizm ❶

Kapitalizm, 1970'ler boyunca, ekonomik bunalımlardan yakasını sıyıramaz hale geldi. Ortalama 3-4 yılda bir, ABD'den başlayan ve tüm sistemi saran ekonomik bunalımlar, kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesine işaret etmektedir.

Kapitalist ekonomilerde baş gösteren bunalımların belirtileri, emekçi halkın yaşamına işsizlik, pahalılık, yoksulluk gibi sıkıntıların çoğalmasıyla yansımaktadır. Bundan başka Amerikan dolarının değer kaybetmesi, kapitalizmin mali sisteminin sarsılması gibi daha az somut bunalım işaretleri de vardır.

Altın fiyatlarının artması, kapitalizmin ekonomik dengesinin sarsıldığına ilişkin bir göstergedir. Ama altın, sadece maliyecilerin, iktisatçıların, hükümet ve devlet yetkililerinin değil, geniş toplum kesimlerinin yakından bağlantılı olduğu bir metadır da... Öyle ki, altın fiyatlarındaki artış, sıradan yurttaşlardan büyük spekülatörlere, devlet yetkililerinden büyük şirketlere kadar herkesi birden ilgilendirir.

Altın fiyatlarındaki son sıçramalar, tarih boyunca görülmedik seviyelere ulaştı. En son gelen haberler, 1 ons altının 400 dolar sınırını geçtiğini göstermekteydi. Altın fiyat rekorları, tıpkı olimpiyatlardaki yüzme yarışlarında olduğu gibi peşpeşe kırılmaktadır. ABD başkanı Carter'in doları savunma planını açıklamasından önce, altın, tarihinin en yüksek düzeyine erişmişti: Bir onsu 243 dolar! 1978 kasım ayı sonunda 193 dolara düşüyordu. ABD başkanı, 1979 sonuna dek her ay Hazine'nin 1,5 milyon ons altını satışa çıkaracağını açıklamıştı. Fakat bir kaç gün sonra altın fiyatı yeniden yükselmeye başlıyordu. Bu arada OPEC sesinin tonunu yükseltmeye başlamıştı. İran'da ise karışıklıklar sürmekte ve Şah'ın tahtı sallanmaktaydı. Şubat başında altının onsu yeniden 245 dolara fırlamıştı. Mayıs başında ise kapitalist ülkeler yeni bir petrol darboğazına adım attılar. 300 dolar sınırı temmuz ortasında aşıldı. Piyasa önce kendi cüreti karşısında biraz kararsız kaldı, hafifçe geriledi, sonra tam anlamıyla boşandı. 13 eylülde altının onsu 353 dolara erişti. 28 eylülde ise 400 dolar sınırını aşmış durumdadır.

Altın fiyatlarının artışı, doğal olarak Amerikan dolarının değerini yitirmesiyle beraber gitmektedir. Daha doğrusu, dünya çapında Amerikan dolarına, hattâ tüm kağıt paralara karşı bir güvensizlik olduğu için, hükümetler, çokuluslu tekeller ve sıradan insanlar dahil herkes altına yatırım yapmaktadır.

EMİN BİR LİMAN

Çok eski yıllarda, okyanusa açılan yelkenli gemileri bekleyen bir tek şey olduğunu denizciler çok iyi bilirdi: Belirsizlik. Okyanus engin bir evrendi ve ne zaman fırtına kopacağı, nerede bir kayalık bulunduğu bilinmezdi.

Bugün, gelişen denizcilik tekniği sayesinde, okyanuslar öyle eskisi gibi belirsizlikler ummanı değildir. Kapitalizm, belirsizliklerle dolu bir sistem olması açısından tıpkı «eski okyanuslar» gibidir. Kapitalizmin istikrar ve emniyet gibi özellikleri yoktur. Büyük tekeller için olduğu kadar emekçi halk için de bu böyledir. Büyük tekellerin daima artan oranlarda kâr elde etmelerinin hiç bir sağlam teminatı yoktur. İşçiler ve emekçiler ise yarınlarından da hiç emin değildir: her an işsiz kalma, kendilerinin ve çocuklarının geçimini sağlayamama korkusu içinde yaşarlar.

Altın, kapitalizmin doğasında yatan anarşi ve istikrarsızlık unsurlarına karşı bir tür can simididir. Kapitalist ekonomi'nin belirsizliklerle dolu yapısında yalnızca «akıllıca» bir yatırım değil aynı zamanda her türlü belaya ve musibete karşı bir sigortadır. Kapitalizm okyanusunda kopacak fırtınalardan korunmak için sığınılacak en emin liman altındır.

Dünyada Fransızlardan daha altın meraklısı bir ulus yoktur. Fransızlar sığınaklardan savaşlara, savaşlardan bunalımlara, bunalımlardan devrimlere, babadan oğula durmadan altın satın almakta, sonra da bir köşeye saklamaktadır. Bir rapora göre, Fransa'da bir altın sikke bir yüzyıl içinde ortalama bir kez el değiştirmektedir.

Fransızların önemli toplumsal olayları bütün hatlarıyla ve en keskin biçimde yaşadıkları bilinen bir gerçektir. Sınıf mücadeleleri, devrimler, bunalımlar yüzyıllardır Fransız toplumsal hayatını kökünden sarsıp durmuştur. Bunun için olsa gerek, altın satın almak ve saklamak Fransa'da bir tutku, bir gelenek halini almıştır.

İktisatçılar, bugün şu soruyu sormaktadır: Fransızlara özgü bu altın tutkusu ya bütün Batı âlemini sararsa? Gerçekten de 1970'lerde artık altın tutkusunun yalnızca Fransızlar'ın bir özelliği olduğunu söylemek mümkün değildir. Hele son bir yılda gerçekleşen «altına hücum» olayı, bir yüzyıl önceki Kaliforniya'da kovboyların değerli sarı madene hücumunu hatırlatacak türdendir. Batı dünyasında kapitalizmin çalkantıları arttıkça, Amerikalılar da altını emin bir yatırım gözüyle görmeye başlamıştır.

Olan bitenlere verilecek bir tek isim vardır: **Altın humması!**

Devamı var

İzmir Fuarı ve Türkiye-SSCB İşbirliği

Sona eren İzmir Uluslararası Fuarı, Türkiye ile çeşitli ülkeler arasındaki ticarî-ekonomik ilişkilerin pekişmesi açısından önemli bir rol oynamıştır. Fuar Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişmesinde yeni bir adım sayılır. Sovyetler Birliği İzmir Uluslararası Fuarı'na bu yıl 24. kez katıldı. Bu katılım, Türk-Sovyet dostluk ve işbirliğinin gelişmesinin bir göstergesidir.

Sovyet pavyonunu ziyaret eden binlerce ziyaretçi SSCB'nin ekonomik, bilimsel ve teknik alanlardaki başarılarına tanık oldular. Sovyetler Birliğinin kültürel ve toplumsal alandaki başarılarını gördüler, barış programının azimle uygulanmasına ve Leninist politikanın parlak bir örneği olan uluslar arasındaki parlak bir örneği olan uluslar arasındaki dostluğa tanık oldular.

Türkiye-SSCB ekonomik ve ticari ilişkileri yıldan yıla genişliyor ve çeşitlilik kazanıyor. Bu özellikle son yıllarda iyice hissedilmektedir.

Son İzmir fuarında Sovyet devletinin ekonomik ve ticari olanaklarına bir kez daha tanık olunmuştur. Ankara'da geçen yıl Nisan ayında imzalanan protokol ile iki ülke arasındaki mal mübadelesi geçen yıla kıyasla % 40 fazlalaştı.

Bu yaz imza edilen protokola bağlı olarak iki ülkenin mal mübadelesi daha da arttırılmıştır. Karşılıklı olarak teslim olunan malların listesine yeni yeni çeşitler girmiştir.

Özellikle ticaret alanında 1979-1981 yılarını kapsayan ilk uzun vadeli anlaşma imzalanmıştır.

İzmir fuarında Sovyet pavyonunu gezenler, Türkiye'nin sanayi alanında emperyalizmden bağımsız olarak kalkınabilmesi için gerekli çeşitli sanayi-yapım makinelerini Sovyetler Birliği'nin ülkemize sağlayabileceğini görmüştür. Zaten İskenderun Demir Çelik tesisleri ve Seydişehir Aluminyum fabrikaları, bunun somut örneğidir. Sovyet pavyonunu gezenler, emperyalizmden bağımsız sanayileşemeyeceğimiz iddialarının yanlışlığını gözleriyle görmüştür. Metalürji kombinası maketini gören ziyaretçiler, ziyaretçi defterine coşku dolu notlar yazmıştır. Türkiye Cumhuriyetinin ilk kuruluş yıllarından miras kalan Türkiye-SSCB işbirliği verimli olmuş ve o yıllarda verilen Sovyet kredileriyle kurulan fabrikalar ülkemizin emperyalizmden bağımsız sanayileşmesi doğrultusunda büyük önem taşımıştır.

Öte yandan Türkiye'de kendi sınaî ve tarımsal ürünlerini Sovyet pazarına ihraç etmektedir. Böylece iki ülke arasındaki mal mübadelesinde artış gözlenmektedir. Geçen yıl Moskova'da açılan Türk ihraç malları sergisi, Türkiye-SSCB ekonomik ve ticari işbirliğinin gelişmesi açısından yararlı olmuştur.

«Sovyetler Birliği ile ekonomik ve siyasî ilişkilerin geliştirilmesi ülkemizin çıkarınadır. Emperyalist boyunduruk altında inleyen Türkiye halkı bunun önemini daha da iyi takdir etmektedir». Büyük bir ziyaretçi topluluğunun ziyaretçi defterine yazdıkları buna benzer sözler, Türkiye'de milyonların kanısını yansıtmaktadır. Halklar arasında barış ve dostluk politikasına daima bağlı kalan Sovyetler Birliği ile ülkemiz arasında iyi komşuluk ilişkilerinin pekiştirilmesi halkımızın çıkarınadır.

Norveç'le ekonomik ilişkilerde ağırlığı turizm oluşturacak

Konya (THA) — Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun konuğu olarak Türkiye'de bulunan Norveç Maliye Bakanı Perklappe ve beraberindeki heyet Norveç'in Ankara büyükelçisiyle birlikte Konya'yı ziyaret etti.

Konya'nın çeşitli tarihi ve turistik yerlerini gezen konuk Bakan «tarihsel yapıtlarıyla geleneksel bir görünümü olan modern bir yerleşim merkezi» olarak Konya'dan bahsederken, Türkiye ile Norveç arasında turizm ilişkilerini yoğunlaştırmak amacında olduklarını ve ekonomik ilişkilerin büyük bölümünü turizm hareketlerinin oluşturacağını kaydetti.

Norveç Maliye Bakanı daha sonra konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Türkiye'de ortak yatırımlar yapmayı planlıyoruz. Bunun içinde Turizm Bankasıyla bir anlaşma imzaladık. 350 bin Norveç kronu tutan hibe yardımı yapıyoruz. Bu yardımla ortak yatırımlarımızın fizibilitesi hazırlanacaktır.»

Bu yardımla Türkiye'de otel, motel, yüzer motel yapılabilirliğinin araştırılmasından olumlu sonuç alınırsa, Köyceğiz ve Balçova'da 30 milyar Norveç kronu tutarında otel motel, yüzer otel kurulacağı belirtiliyor.

Alev Çoşkun ise Norveç'le yapılacak bu yatırımların Türk turizmine büyük katkısı olacağını, iki ülke arasındaki ilişkilerin güçleneceğini belirtti.

Antbirlik ile Bulgar Kooperatifler Birliği arasında işbirliği yapılıyor

Antalya (a.a.) — Antbirlik Genel Müdürlüğü ile Burgaristan Kooperatifler Birliği merkez başkanlığı arasında, tarım araç ve gereçleri, soğuk hava depoları ve ileri aşamada traktör fabrikası kurulması yolunda işbirliği yapılması kararlaştırıldı.

Taraflar arasında işbirliği yapılması istenen konuların belirlendiği ve çalışmalara geçildiği bildirildi. Antbirlik ile Bulgaristan Kooperatifler Birliği merkez başkanlığı Antalya'da ortak soğuk hava depoları kuracak, narenciye ve sebze bahçeleri için ayıklama, mumlama, ambalaj ve paketleme sanayii oluşturlacaktır.

Antbirlik Genel Müdürlüğü kurulacak olan bu fabrika ve tesislerin bedelini narenciye ürünleri, susam, nohut ve sebze ürünleriyle ödeyecek.

İran petrol işçileri SAVAK ajanları ile çalışmayı reddetti

- **İrcn Petrol Bakanı SAVAK ajanlarını görevden almayan petrol şirketi genel müdürüne işten el çektirdi.**
- **SAVAK ajanlarının işten ayrılmasından sonra petrol üretim ünitelerinde üretimin artacağı ileri sürüldü.**

İran'da petrol işçilerinin kavgası yüzyılın başından beri sürüyor. SAVAK ajanlarını üretim ünitelerinde istemeyen işçiler yaptıkları grev sonucu ajanları ve onları tutan petrol şirketi genel müdürünün görevden uzaklaştırılmasını sağladılar.

Gerçek Haber Merkezi — İran Başbakanı Mehdi Bazargan'ın kabinesinde değişiklik yaptığı ve ulusal petrol şirketi (NIOC)'nin Genel Müdürünü şirket bünyesinde hükümetin ve işçilerin istediği değişiklikleri yapmadığı gerekçesiyle görevden aldı. Eski Genel Müdür Hasan Nazım'ın halen göz altında bulunduğu bildirildi.

İran'da ilk hükümet değişikliği sırasında Ayetullah Humeyni'nin isteği ile bir Petrol Bakanlığı kurulmuş ve Bakanlığın başına da eski Bütçe ve Planlama Bakanı Ahbar Noifar getirilmişti.

Bugün Sovyetler Birliği dışında, petrol üreten ülkeler arasında dördüncü ve petrol ihraç eden ülkeler arasında ikinci sırada bulunan İran Petrol Şirketi, ülkede devrimden sonra bir Petrol Bakanlığı kurulması ile bu bakanlığa bağlanmıştı. Hükümetle İran Petrol Şirketi Genel Müdürü Hasan Nazım arasındaki anlaşmazlık, yeni Petrol Bakanı'nın istediği tasfiyeleri, ve değişiklikleri Genel Müdürün yapmak istememesi nedeniyle başgösterdi. Hasan Nazım, şirkette görevli bulunan ve tasfiye edilmeleri istenen uzmanların işten çıkarılmaları halinde İran'ın bir damla bile petrol üretemiyecek duruma düşeceğini öne sürerek tasfiye istemini geri çevirmişti. Ancak yıllardan beri petrol şirketinde 'teknik eleman «uzman» ustabaşı' kadrosunda çalışan yüzlerce SAVAK Ajanı olduğu biliniyordu.

Bilindiği gibi İran'da Şah'a karşı gerçekleştirilen devrimden sonra, aylarca grev yapan işçiler 18 Şubat 1979'da grevi bitirdiklerini ve işlerinin başına dönerek petrol üretmeye başlayacaklarını açıklamışlardı. Aynı günlerde İran'ın yeni yöneticileri bir açıklama yaparak bundan böyle İsrail ve Güney Afrika'ya petrol satmayacaklarını ve bunun yanında yabancı petrol şirketleri ile olan antlaşmaların yeniden gözden geçirileceğini açıklamışlardı.

Geçtiğimiz Temmuz ayı başlarında özellikle eski Arap bölgesi olarak bilinen Kuzistan'da başlayan ulusal hareketler İran'da petrol üretimini de yeniden etkiledi. Petrol üretiminde ve rafinerilerde çalışan işçiler 9 temmuz günü petrol ve doğal gaz boru hattına sabotaj yapılınca «Can güvenlikleri kalmadığı» gerekçesiyle işlerini terkettiler. Daha sonra Petrol Bakanı Ahbar'ın araya girmesiyle yeniden iş başı yapan İran'lı petrol işçileri bu defa da çalışma koşullarının yeterli olmaması ve ücretlerin çok düşük olmasını protesto etmek amacıyla greve başladılar. Petrol rafinerilerindeki işçilerin grevi üretimi tamamen durdurmayı amaçlıyordu. Ancak yıllardan beri Şah yönetimi altında ezilmiş olan petrol işçileri devrim hükümetinden haklarını istiyorlardı. Bu arada devrimçi işçiler bir de petrol rafinerilerinde, ve üretimin çeşitli kollarında yüzlerce SAVAK ajanı çalıştığını ve onlarla bir arada artık hiç bir şekilde çalışmak istemediklerini açıkladılar. Yıllardan beri SAVAK ajanları yüzünden işlerinden atılmış, hapislere sokulmuş, ve arkadaşları öldürülmüş petrol işçileri artık bu ajanları etraflarında görmek istemiyorlardı. Devrim'den sonra kurulan Petrol Bakanlığı yetkilileri bir araştırma yaparak petrol üretim ünitelerinde çalışan SAVAK ajanlarını tesbit ettiler. Ancak İran Petrol Şirketi'nin eski Genel Müdürü Hasan Nazım bu kişilerin her birinin petrol şirketi için çok gerekli olduğunu, bunların şirketten ayrılması ile işlerin tamamen durabileceğini öne sürdü. Hasan Nazım'ın bu ajanları işten atmak istememesi üzerine iş başı yapmak üzere hazırlanan grevdeki petrol işçileri grevlerini sürdüreceklerini açıkladılar. Böylece SAVAK ajanları ile işçilerin bir daha, hiç bir şekilde bir arada bulunamıyacaklarını fark eden Petrol Bakanı Ahbar da üretimin düşmesi tehlikesine rağmen, bu ajanların tasfiyesinin şart olduğunu bildirdi ve koşullar altında petrol şirketi genel müdürüne işten el çektirildi. Nazım'ın görevden alınışından sonra bir açıklama yapan hükümet yetkilileri, gerekli tasfiyenin yapılmasına hemen başlanacağını, ve bunun petrol üretimini etkilemiyeceğini öne sürdüler. İlgililer ayrıca, işçilerin aralarında SAVAK ajanlarının bulunmaması nedeniyle bundan böyle iki misli daha istekle çalışarak üretimi artıracaklarını söylediler.

Kastro Küba'da Sovyet birlikleri bulunduğu iddialarını yalanladı

- **Küba Devlet Başkanı, Carter'i iki yüzlülük ve yalancılıkla suçladı.**

Kastro, Amerikan iddialarını cevaplıyor.

Havana (THA) — Küba Devlet Başkanı Fidel Kastro Küba'da bir Sovyet savaş birliği bulunduğu yolundaki Amerikan iddialarını kesin bir dille reddederek ABD Başkanı Carter'i ikiyüzlülük, samimiyetsizlik, ve ahlâksizlık ile suçladı.

Kastro, Küba'da bir askerî eğitim merkezinde Sovyet askerlerinin bulunduğunu, ancak bunların 17 yıl önce de aynı sayıda olduklarını ve sayılarının kesinlikle değişmediğini bildirdi. Kastro, bu birliğin savaşma yeteneğinde olmadığını da hatırlattı.

Havana'daki devlet başkanlığı makamında düzenlediği basın toplantısında, Fidel Kastro, son bunalımı yaratanın ve son iddiaları ortaya atanın baş güvenlik danışmanı Zbigniew Brzezinski tarafından kışkırtılan Carter olduğunu belirtti.

Kastro sözlerini şöyle sürdürdü: «Carter şimdi, 17 yıl önceki gibi yapay bir bunalım yaratmaya çalışıyor. Ancak bütün sorun, Amerikalıların neden bu dönemde böyle bir bunalım yaratmak istedikleridir. Amerikalıların tugay adını verdikleri bu birlik son 17 yıldır Küba'da bir üste eğitimini sürdürmektedir. 17 yıldır Küba'da olması mübahtı da tam şu anda mı günah oldu»

Amerikalı gazetecilerin de katıldığı basın toplantısında, Kastro, daha sonra, ABD Başkanı Carter'in tutumu hakkındaki görüşlerini şöyle açıkladı: «Bence Carter'in sorunla ilgili tutumu altında ikiyüzlülük, samimiyetsizlik ve ahlaksızlık yatmaktadır. Şimdi dünya ve Amerikan kamuoyunu, bizim yeni bir gelişmeye neden olarak statükoyu değiştirdiğimiz iddiasıyla aldatmaya çalışıyor. Carter dünyaya karşı hiç bir zaman dürüst davranmamıştır. Carter aptal bir insan değildir. Buna rağmen dünya barışını tehlikeye attığını pekalâ bilmektedir. Carter bu bunalımı Havana'da yapılan Bağlantısızlar Zirvesine darbe indirmek için yaratmış, ancak silahının ters tepecesini hesaplayamamıştır. Şimdi ise ABD'nin bu tutumu yüzünden SALT-2 anlaşması tehlikeye girmiştir. Carter güç bir durumda kalmıştır.»

KISA... KISA...

- FKÖ'nün Birleşmiş Milletlerdeki temsilcisi Zehdi Terzi, New York'da zencilerin oturduğu Harlem semtinde bir büro açacaklarını söyledi. Terzi bu açıklamayı New York zenci eylem komitesi üyesi 100 kişi önünde yaptı.
- Birmanya dışişleri bakanı Mynit Maung, ülkesinin Bağlantısızlar Hareketinden çekildiğini açıkladı.
- Londra'da yapılmakta olan Zimbabwe barış görüşmelerine katılan Yurtsever Cephe yöneticilerinden ZAPU başkanı Joshua Nkomo, İngiltere heyetini görüşmelerin olumlu giden havasını bozmaya çalışmakla suçladı.
- Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Arafat, Fransa Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais'nin davetlisi olarak yakında Fransa'yı ziyaret edecek.
- Libya dışişleri bakanı Ali Abdülselam Tereyki, Orta Doğu'da yeni bir savaşın patlak vermesi halinde Arap ülkelerinin ABD'ye petrol ambargosu uygulayacaklarını bildirdi.

NÜRNBERG'İN YILDÖNÜMÜNDE ❷

Faşizmin insanlık dışı yüzü

Beyaz saçlı ihtiyar bir kadının kucağında bir yaşında bir çocuk vardı. Çocuğun kulağına şarkı söylüyor, çocuğu gıdıklıyordu. Çocuk kıkır kıkır gülüyordu. Annesi ile babası, gözlerinde yaşlar, çocuğa bakıyorlardı. Babası da on yaşındaki oğlunun elinden tutmuş, ona alçak sesle bir şeyler söylüyordu; çocuk gözyaşlarını tutmaya çalışıyordu. Babası göğü gösterdi, çocuğunun başına vurdu ve ona bir şeyler söyledi.

Bu sırada hendekteki SS öteki arkadaşına bir şeyler bağırdı. Arkadaşı yirmi kişi saydı ve toprak yığnının arkasına geçmelerini emretti...

Çok iyi hatırlıyorum: İnce uzun boylu, siyah saçlı bir kız önümden geçerken kendisini göstererek şunu söyledi: 'Yirmi üç yaşındayım.'

Toprak yığnının arkasına gittim ve muazzam mezarla karşılaştım. İnsanlar üstüste yığılmışlardı. Yalnızca başları görünüyordu. Hemen hemen hepsinin yüzlerinden akmakta olan kanlar omuzlarına kadar yayılıyordu. Kimileri hâlâ kıpırdanıyordu. Kimileri kollarını oynatıyor ve başlarını sallayarak hâlâ yaşadıklarını belli ediyordu. Hendeğin hemen hemen üçte ikisi dolmuştu. Içinde bin kadar insan bulunduğunu tahmin ettim. Ateş eden adama baktım. Bir SS'di. Hendeğin köşesine oturmuş bacaklarını sallıyordu. Dizlerinin üzerinde bir makinalı tüfek vardı ve sigarasını içiyordu.

İnsanlar çırıl çıplak hendeğe indiler. Hendekte yatanların başlarına basa basa SS'in gösterdiği yere kadar gittiler. Ölü ya da yaralı olanların üzerlerine uzandılar. Kimileri hâlâ yaşamakta olanların başlarını okşadı ve alçak sesle bir şeyler söylediler. Sonra makinalı tüfek sesi işittim. Hendeğe baktım. Vücutların çırpındığını, ya da başlarının öndekiler üzerinde hareketsiz yattığını gördüm. Boyunlarından kanlar akıyordu.

Arkadan öteki grup geliyordu. Hendeğe indiler, önceki kurbanların üzerine uzandılar ve öldürüldüler.»

Naziler, halkı kitle halinde kurşuna dizmeden önce üstlerindekileri çıkartırlar, bir yere yığdırırlardı.

Himmler'in kendi istatistikçisi Dr. Richard Korherr 23 Mart 1943'te verdiği raporda bu şekilde Sovyetler Birliği'nde öldürülen Yahudilerin toplamını 633 300 olarak belirtmiştir.

İSTİLA EDİLEN ÜLKELERDE NAZİ TERÖRÜ

Halk, Fransa'da, Belçika'da, Hollanda'da, Norveç'te, Polonya'da ve Sovyetler Birliği'nde gazetelerde ya da duvarlarda şöyle ilanlar görüyordu:

«Her öldürülen Alman'a karşı 100 rehine öldürülecektir.»

Naziler savaş içinde 29 660 Fransız rehinesi öldürdüler. Fransız hapisanelerinde ölen 40 000 kişi buna dahil değil.

NAZİLERİN SAVAŞ ESİRLERİNE DAVRANIŞI

Kamp komutanları esirlere yiyecek vermeyi yasaklıyorlar, esirleri açlıktan öldürmeyi daha doğru buluyorlardı. Esirler açlıktan ve yorgunluktan yürüyemez hale geldikleri zaman sivil halkın gözleri önünde öldürülüyor ve cesetler olduğu yerde bırakılıyordu. Bir çok kamplarda esirlerin barınacak yerleri yoktu, yağmur ve kar altında açık havada yatıyorlardı.

Bazı esirler «özel işlem» yapılmak üzere SD'ye teslim ediliyorlardı. 1944 Eylülünde «Mauthauser» kampında 47 Amerikan, İngiliz ve Hollandalı havacı hunharca öldürüldü. Görgü tanığı Maurice Lampe cinayetin nasıl işlendiğini Nürnberg'de şöyle anlattı:

«47 subay ayakları çıplak olarak taşocağına getirildiler. Taşocağının en altında muhafızlar bu zavallı gençlerin sırtına 30 kiloluk taş yüklediler. Taşları ocağın tepesine kadar döve döve taşıttılar. İkinci çıkışta taşlar daha da ağırlaştı, yüklerine dayanamıyarak düşenler muhafızlar tarafından tekmelenip sopa ile dövülüyorlardı. Akşam üzeri merdivenin üstünde 21 ceset vardı. Geri kalan 26'sı da ertesi sabah öldüler.»

Bu idam şekli pek çok Sovyet savaş esirlerine de uygulandı.

Devamı var

SANAT~KÜLTÜR~BİLİM

SEN

Kerim KORCAN

Sen heyy, sana sesleniyorum! Neden sağına soluna bakmadan almış başını gidiyorsun öyle? Dur hele dur! Danışacaklarımız var seninle, eğri oturup, doğru konuşacaklarımız var, nasıl istersen öyle yani. Külâhlarımızı önümüze koyup bir güzel düşünelim. Nasıl ve niçin ama? Herhalde, yüzbinlere cabinler katanların halleri nice olacak, diye değil. Biz, alınterinden hanlar, hamamlar yapılanların yarınlarını düşünelim. Buna bir çıkış yolu bulmak için yepyeni fikirlerle kuşanalım, buna bir diyeceğin var mı?

Hatırlatmana gerek yok, biliyorum, sen de biliyorsun, evet sen reyinde hür, oy'unda özgürsün, buna bir diyeceğimiz yok. Rey senin, oy senin, dilediğine verir, dilediğine vermezsin, buna da karışamayız. Sen meşrutiyetin sevgili millet'i, sen devri cumhuriyet'in aziz vatandaşısın, buna bir diyeceğin var mı?

Evet, bir düşün, ya da gel beraber düşünelim. Elini vicdanına koy, kendi kendinle başbaşa ol. Kimse sana karışmasın, kimse sana öğüt vermiş olmasın. Allah aşkına söyle, sen kendi hakkını hakça kovduğuna, her hangi bir zümre ya da sınıf adına soyulmadığına emin misin? Sen başkalarının değirmenine bedavadan su taşıdığının farkında mısın? Sen başkalarının kestanelerini ateşten almadığından emin misin? Neden durdun? Neden kara kara düşünmeye vardın ben sorularımı sıralayınca? Demek ki bu işlerde bir su kaçıklığı var. Çürüyen dişlerinin yerine bir yenisini koyamamışsın. Belin bükülmüş be genç yaşında? Belli ki bütün ömrünce layıkıyla doyamamışsın. Bozuk bir saat gibi, karmakarışık kafandaki fikirler. Olgörüp akıp giden zamanı, zaman içinde sosyal çalışmalarını değerlendirememişsin, buna bir diyeceğin var mı?

Vatan senin, ama toprak, topraklar ağanın. Yağmur Allah'tan, zahmet senden, çıkan mahsul ağanın. Derim ki darılma, bu işlerin incesine pek akıl erdiremiyorsun, erdiremiyoruz. Çevremizde olanları kafalarımıza aldıramıyoruz. Renkleri seçmişsin ne faydası var, bu oyunların kurallarını seçememişsen? Sen yağmura, yaşa, bu delik pabuçlarla nasıl çıkacağım? derken, öbürü ipek mendil gibi savuruyor rüzgârda paraları. Sen delinen pabucuna bir yama, geceler boyu ağlayan yavrucuğuna bir avuç mama, zavallı karına en ucuzundan bir basma fistan düşünürken, öbürü pastırmanın bir dilimine bir binlik bastırıyor. Senin gibi ter döktüğü de yok, buna bir diyeceğin var mı?

Ama ben derim ki, şu asırlık uykundan uyan sen. Silkin şu ölü toprağı, afsun tozları uçsun üzerinden. Kendi çıkarınla döğüşmekten vazgeç. Yepyeni bir gözle bak artık dünyana. Çatal matal kaç çatal? Gel bilmediğini, arkadaşına komşuna danış. Ona da teslim olma, mantığının süzgecini kullan, kendi kendinle de bir konuş. Bu demokrasi dedikleri nedir bilir misin? Nereden geldi de başımıza musallat oldu? Ya da nereden geldi de bize nurlu ufukların atlastan perdesini açdı? Burada kör kuyu gibi dibi görünmez derin bir mesele var. Niçin, niçin ama seni böyle bir düzende yaşatmak istiyorlar? Bu konuda bir diyeceğin var mı?

İş bulup, iş veremiyorlar. Evsiz doğdun evsiz öleceksin. Hasta olup ilaç bulamayacaksın. Hocalar bir türlü, doktorlar bir türlü söyleyecek, başını bir türlü hastalık denilen belâdan alamayacaksın. İşte tümen tümen yokluklar ve işte bol bol sınırsız demokrasi. Haramiye söv, yabancının maşasına en acı sözleri söyle. Bağır çağır meydanlarda. Peki ama, gene kötüye çıkacak tekmil yollar. Bir haramzadeler takımının tekmil köşeleri tuttuklarını göreceksin. Dolaba kız giren, ne sihirdir ne keramet, sandıktan dul çıkacak, buna bir diyeceğin var mı?

Turuman demiş ki ikinci dünya savaşı bittikten sonra: (kim Turuman, Amerikalı demokratik Hitler) «Bütün dünya bizim nurumuzla nurlansın. Kızıl Ordunun süngüleriyle Avrupanın göbeğine kadar gelen sosyalizme özenenler çıkmasın. Komünistler de hadlerini bilsin. Her tarafta bizim ışığımız yansın!»

Eee, bunlar öyle azbuz sözlerden değil. Yankıları duyulmuş hemen. Bir karışmış ortalık, bizde de koltuğunun altında gamalı haçlar taşıyan demokrasi havarileri türemiş. Hemen insanlığı ve ülkemizi kızıl tehlikeden kurtarmanın vaazına girişmişler. O meydan senin, bu meydan benim, Türkiye'yi küçük Amerika yapacağız! diye haykırmışlar. İşin kötüsü sen de koşmuş musun meydanlara? Ve reylerini atmış mısın sandık zannettiğin dolaplara. Çıkmış mı efendim o dolaplardan tüccar, ağa, sanayici bozması demokratik diktatörler. Başlamışlar mı altın kılıçlarla kendilerine karşı gelenleri kesip biçmeye, buna bir diyeceğin var mı?

Eee, şimdi de tabiî kaç yıllık demokrasiyiz. Dosta da sorarsan böyle, düşmana da sorarsan böyle. Sen diyorsun ki beri taraftan, demokrasi densizlik getirdi, demokrasi donsuzluk getirdi. Bunu, bu sonucu şüphesiz ki sen istemedin. Ama dolaplardaki reyleri, oyları hep ben mi attım? Senin hiç mi sorumluluğun, senin hiç mi günahın yok? Niçin et girip, dert çıkıyor hep bu sandıklardan? Bakkala elli papeli bastırınca bir kilo kuru fasulyeyi alıyorsun. Alamazsan kıyameti koparıyorsun. Peki neden oyunu verdiğin zaman hakkını, hürriyetini alamıyor, vatandaşlığını dayatamıyorsun. Yurdunun idaresine üretken ellerini koyamıyorsun. Neden hep ot koyuyorsun, saman çıkıyor o sandıktan? Buna bir diyeceğin var mı?

Bir çıkmazda mıyız şimdi? Sen de, ben de ne yapıp ne edeceğimizi kara kara düşünmekte miyiz? Amandeyim, gözünü seveyim, yanlış anlama bu söylediklerimi. Sen sorumlusun da gafletinden, ben beceriksizliğimden sorumlu değil miyim? Gel kafa kafaya verelim. İçimizde uyanan şüpheleri bir yana atalım. Kardaş gibi sarılalım birbirimize. Gözyaşlarımızı, gözyaşlarımıza katalım. Sen bildiklerini tecrübelerini koy orta yere. Ben dağarcığımı açayım. Bir elin nesi var, iki elin sesi var. Gel devamızın şehitlerinin kemikleri mezarlarda sızlamasın. Bir olalım, birlik olalım. Kavganın aralıksız yürümesidir önemli olan. Hiç aksamamasıdır. Başında sen olmuşsun ne çıkar, ben olmuşum ne çıkar? Seni seviyoruz dedik işte. Tek derlediğimiz çiçek şudur o kanlı geçmişten. Gel o çiçeği soldurmayalım. Gözü yaşlı analardan, gamlı babalardan, çaresiz çocuklardan bir çağrı sana, buna bir diyeceğin var mı?

Tiyatro Mevsimi Açılırken

Aslan TAN

1978-80 tiyatro sezonunda perdeler açılıyor.

Kimi tiyatrolar gene seyirciyi eğlendirecek, güldürecek ve onları rahat koltuklarında dinlendirip avutacaklardır. Böylece günlük yaşam kavgasından, tırmanmak isteyen faşizmin yarattığı terörden bıkkınlık getiren seyirciyi rahatlatacaklardır. Ama yaşam gene aynı çelişkilerle sürecektir.

Bu amaçtaki tiyatrolar, hiç bir sıkıntı çekmeyecektir. Zaten bunlardan en önemlisi olan Devlet ve Şehir Tiyatroları, aldıkları yüklü ödeneklerle yeterince beslenmekte olduklarından hiç bir sıkıntı çekmemektedir. Ama bunun tersine sıkıntılar içinde olan, emekçi sınıfının bilimi doğrultusunda tiyatro çalışmalarını sürdürmek isteyen tiyatro guruplarının vay geldi başlarına. Ya oyunları yasaklanacak (Ankara'da Brecht Kabera'nın ve İnsan Manzaraları oyunlarının başına geldiği gibi)... Yada salonsuzluktan perdelerini açamayacaklardır.

Halbuki onlar da bazı özel tiyatrolar gibi, sanata politik olarak değil de bir oyalandırma, eğlendirme amacıyla yaklaşmış olsalar, rahat rahat varlıklarını sürdürecekler ve ceplerini kolayca doldurabileceklerdir. Çünkü içinde bulunduğumuz kapitalist düzende çark böyle işliyor. Ya onun güdümüne gireceksin, yada yukarıda saydığım güçlüklerle karşılaşmaktan kurtulamayacaksın.

Kimi tiyatrolar bol bol ödüllendirilecek, övgülere boğulacaklar süregelen sömürü düzeninin temsilcileri tarafından. Kimileri de tutuklanacak ve oyunları yasaklanacaktır hakim sınıflar tarafından.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen yeni tiyatro mevsimine girdiğimiz bu dönemde, şu an devlet tiyatrolarında ileriye dönük bir atılım da göze çarpmakta. Devlet tiyatrosu çalışanlarının örgütü olan DETÇA tarafından yönetimin demokratikleştirilmesi çabaları iyi niyetlerle sürdürülmek istenmekte. İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarında ise daha evvel kazanılmış olan «yerinden yönetim» biçiminden de geriye doğru dönüşler göze çarpmakta. Bu yılki İ.B.Ş.T.'nın oyun düzenine ve yönetim şekline baktığımızda bu olumsuz gelişim gittikçe güçlenmekte. Bu tiyatro örgütü içinde çalışan ilerici demokrat sanatçıların mücadelesi geriye döndürülmek istenmekte CHP'nin sağ kanat yöneticileri tarafından. Yeni tiyatro sezonunda aydın kamu oyu olarak bu örgütteki ve Devlet Tiyatrolarında «yerinden özyönetime» geçmek için mücadele eden ilerici demokrat sanatçı arkadaşları desteklemek kaçınılmaz görevimizdir.

Yaşanılası bir dünya için savaş veren ve bunun için her türlü güçlüklerle mücadele eden tiyatro sanatçılarına yeni sezonda merhaba.

Radyo TV

TV

19.00 Haberler — 19.05 Çocuk «Okuyalım Tartışalım» — 19.30 Spor — 20.30 Haberler — 21.15 Aşağıdakiler Yukardakiler (15) — 22.00 Sanat Müziğinden Bir Solist — 22.30 Kültür — 22.55 Klasik Müzik — 23.25 Haberler

TRT — 1

05.00 Açılış — 06.02 Bölgesel Günaydın — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan Sabaha — 09.02 Kadın Dünyası — 10.01 Arkası Yarın — 10.21 Bölgesel Yayın — 11.05 Okul Radyosu — 12.00 Bölge Haberleri — 12.10 Öğle Üzeri — 13.00 Haberler — 13.30 Bölgesel Yayın — 15.20 Dünden Bugünden — 16.00 Bölge Haberleri — 16.05 Okul Radyosu — 17.02 Akşama Doğru — 18.16 Bölgesel Yayın — 19.00 Haberler — 19.30 Bölgesel Yayın — 20.02 Çocuklar İçin On Dakika — 20.15 Köy Dağarcığı — 21.02 Türküler Geçidi — 22.02 Hafif Müzik — 23.00 Haberler — 23.10 Bölgesel Yayın — 01.00 Kapanış

TRT — 2

08.00 Açılış — 08.02 Gün Başlıyor — 09.00 Olayların İçinden — 09.45 Müzik Sözlüğü — 10.15 Şarkılar — 10.30 Sağlığımız — 11.40 Çocukların Yılı — 12.00 Çeşitli Sololar — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların İçinden — 14.30 Yabancı Dil Öğrenelim — 16.00 Hafif Müzik — 16.20 Arkası Yarın — 18.00 Halk Müziği — 19.00 Haberler — 19.30 Çeşitli Halk Müziği — 20.15 Küçük Konser — 21.00 Bir Sanatçının Günlüğü — 22.00 Yabancı Dil Öğrenelim — 23.00 Haberler — 23.55 Kapanış

Halk Demokratik İktidarının Sınıf Özü

Sosyalizmin ilk öğrettiği kavramların başında sınıf gerçeği gelir. Bu nedenle, toplumsal olaylara sosyalist bakış açısı, bu sınıf gerçeğinden hareket eder.

Sosyal devrimin hedeflediği iktidar öncelikle bir sınıf iktidarıdır. Hangi sınıfın iktidarı olduğu, yani iktidarın sınıf bileşimi, onun siyasal içeriğini de tayin eder.

Demokratik halk iktidarı kavramına da öncelikle bu açıdan açıklık getirilmelidir. Çünkü, pek çok küçük burjuva demokratik güçlerin iktidarda olduğu ülkelerde ya da kimi sosyal demokrat partilerin kendi iktidarlarına yakıştırdıkları **halk** etiketi ile halk demokratik iktidarı farklı şeylerdir.

Gerçi, sosyal demokratların içinde, küçük burjuva halk tabakalarına yaslanan siyasal güçler mevcuttur ama bunların sınıf çıkarlarının güvence altına alacak bir olgunluğa ve burjuvaziden bağımsızlığa ulaştıklarını söyliyemeyiz. İşçi sınıfı siyasi hareketinin gücü, bu küçük burjuva politik güçleri de yakından etkiliyecektir.

Sosyal demokrasinin halkçılığı burjuvazinin reform programının çerçevesi içinde biçimlenir. Esas olan, burjuva sınıf çıkarlarını zedelemiyecek, tersine güçlendirecek bir halkçılıktır sosyal demokrasinin halkçılığı.

Halbuki halk demokratik iktidarı, emekçi sınıfı güçlerinin doğrudan siyasal iktidarıdır ve **halkı da hesaba katan** değil, **halkın iktidarıdır.** Devletin burjuva yapısallığı demokratik halk iktidarları ile bağdaşmaz ve emekçilerin sınıf çıkarlarını, sadece belli bir tarihi durumda değil, sınıfsız topluma kadar koruyacak bir devlet düzenlemesi gereklidir.

Türkiye'de sosyal devrimin birinci hedefi, emekçi sınıf iktidarını gerçekleştirmekse, ikinci hedefi, bu iktidar aracılığıyla tekellerin egemenliğine son vermektir. Bunun için ekonominin tekel sultasından da kurtarılması gerekir. Tekelciliğin korunarak **halkçılığın** gerçek anlamıyla uygulanması mümkün olamaz.

Demokratik halk iktidarı, tekel egemenliğine son verirken, bunu, sosyalist dönüşümlerin bir ilk evresi olarak düşünür. Yani esas amaç, sosyalizme geçilecek şartların yaratılmasıdır. Bu nedenle demokratik halk iktidarının anti-tekel niteliği, onun anti-kapitalist niteliğinin bir yanıdır.

Halbuki bütün bunlara karşılık, sosyal demokrasinin veya reformizmin «halkçılığı» kapitalizmin sınırları içinde kalınarak emekçilerin hayatının iyileştirilmesidir. Tekel sömürüsünün korunduğu şartlarda, yani kapitalizmin mutlak bir yasasının işlemeye devam ettiği bir toplumda emekçi sınıfların yaşam düzeylerini, değil iyileştirmek, korumak bile mümkün değildir.

Halk demokratik iktidarının sağlayacağı siyasal demokrasi tümüyle halk muhtevalıdır. Reformizmin demokrasi anlayışı, burjuva demokrasisinin sınırlarını aşmaz. Örneğin; reformistler, tekeller için de, emekçiler için de tek bir demokrasinin olabileceğine inanırlar ve burjuva demokrasisini bu şekilde idealize etmek isterler. Demokrasinin sınıf içeriğini görmeyen bu tür bir demokrasi anlayışı, halk demokrasisinden nitelik olarak farklıdır. Halk demokrasisi, işçi sınıfının sınıfsal hegemonyasının bir biçimidir ve emekçi sınıflardan başkası için demokrasi değildir. Burjuva devlet, demokrasinin sınıf içeriğini mümkün olduğu kadar gizlemeye çalışırken işçi sınıfı iktidarı, bu özelliği tümüyle açığa vurur.

Mark, «siyasal devrimin kendi ruhunu açığa vurması»ndan, onun sınıf kimliğini, aldığı tutumla göstermesini, bunun kaçınılmazlığını anlatıyordu. Demokratik halk iktidarı, tekelleri tasfiye ederek ve siyasal demokrasiyi en geniş boyutuna yükselterek bunu yapar.

Burjuva demokrasisi ile halk demokrasisi, birbirinden tamamen farklı birer örgütlenmedir. Ancak, bu ikisi arasında derin bir nitelik farkı olmakla birlikte, derin bir **boşluk** aranmamalıdır. Yani, toplumsal gelişmenin diyalektik niteliği, burjuva demokrasisinden halk demokrasisine **geçişi** çok zengin toplumsal olaylarla besler. Burada, değişmez bir model değil, sınıf mücadelesinin alacağı biçimlere ve siyasal güç ilişkilerine göre ortaya çıkan **geçiş biçimleri** söz konusudur. Yani, kapitalizmden sosyalizme bir geçiş süreci vardır ve toplumsal kurumların sınıf nitelikleri bu süreç içinde, bazan düşünerek, bazan yokolup yerini yenisine terkederek, bazan da yeninin eski biçimlerle uzlaşmaya girmesiyle değişir. Ve bu değişme topyekûn bir nitelik değişmesiyle, yani tarihi bir sıçramayla son bulur.

O halde, demokratik halk iktidarı emekçi sınıf egemenliğinin iktidar planında somutlanmasıdır. Bu aşamaya varabilmek için mücadelenin bir çok aşamasının ve değişmenin bir çok biçiminin bir arada birleşmesi, bu hedefleri güden sınıf ve zümre güçlerinin örgütlenmesi zorunluluğu vardır. Bu hazırlık ve geçiş dönemini karakterize eden başlıca mücadele biçimi demokrasi mücadelesidir.

Demokrasi mücadelesi, emekçi sınıfların güncel talepler için verdiği mücadeleyi de kapsar. Halk demokrasisine varmak, yani, burjuva demokrasisinin, nitelikli bir sıçrama yapacağı noktaya kadar getirilmesi, halk güçlerinin birliği ve demokrasi mücadelesinin başarısıyla mümkündür. Emekçilerin esas hedefi sınıf demokrasisinin kendilerine ait olanı elde etmektir. Ama bunun bir süreç olduğu ve bu süreç içinde, hep demokrasinin burjuva kapsamı içinde kalındığı unutulmamalıdır.

Bu nedenle, demokrasi mücadelemiz, burjuva demokrasisi zemininde kalsa da, burjuva demokrasisi için verilen bir mücadele niteliğinde olmaz. Kuşkusuz, demokrasinin daha dar ve geri biçimlerine karşı, faşizme karşı, demokrasinin daha gelişkin biçimleri, görece bir ilerilik taşır ve savunulur. Bunun hayati önemi de vardır. Ancak bütün bunlar esas tarihi amacın hizmetinde olarak gerçekleşmelidir.

Halk güçlerimizin siyasal demokrasi için mücadelesi, asgari sınıf programını gerçekleştirmeye yöneliktir.

Demokratik halk iktidarı, üretim araçlarının mülkiyetini millileştirmeler yoluyla emekçilerin eline geçirir. Yani üretim araçları, iktidarın elinde toplanır. Reformizmin çeşitli biçimleri de üretim araçlarının kapsamlı olmasa bile devletleştirilmesini savunmaktadır. Örneğin Türkiye'de sosyal demokrasi, kendisinin devletçilikten yana olduğunu öteden beri söylemektedir.

Sosyal demokrasinin halkçılığı gibi devletçiliği de, demokratik halk iktidarının millileştirmelerinden nitelik olarak ayrılır. Çünkü sosyal demokrasi, burjuva sınıf egemenliğidir ve devletleştirmeler, bu durumda burjuva sınıfa hizmet anlamına gelir. Ya da aynı nitelikte devletleştirmeler, ekonomide bir «denge» unsuru olarak kullanılır. Yani, özel sektörün elinin uzanamadığı yerlere devlet gücünün seferber edilmesi anlamına gelir.

● Özetlersek: Demokratik halk iktidarı işçi sınıfının belirleyici bir konuma sahip olduğu emekçi sınıfların siyasal egemenliğidir.

● Demokratik halk iktidarı, kapitalist, özel mülkiyete son veren, sosyalizm kuruculuğunda işçi sınıfının ve müttefiki sınıfların devletidir.

Türkiye'de sosyal devrim, halk cephesinin önderliğinde kurulacak olan demokratik halk iktidarıdır. Demokratik devrim ve sosyalist devrim görevleri bu iktidar öncülüğünde yerine getirilecektir.

İşçi Sınıfı Biliminde Savaş Sınıfsal Bir Sorundur

Savaş ve barış sorununu ele alırken, konuya bilimsel ve sınıfsal temelleriyle bakmamız gerekir. Hemen belirtelim ki, işçi sınıfı güçlerinin barış'dan kastı, hiç kuşkusuz, her türlü savaşa karşı çıkmak değildir. İşçi sınıfı bilimi barış konusuna açıklık getirmek için önce savaş konusundaki tesbiti koymuştur. Bu konuda ünlü tarihçi Classauwitz'in tanımını benimser: «Savaş politikanın başka araçlarla (silahlarla) devamıdır.» Politik mücadeleyi zorunlu ve kaçınılmaz gören bilim, savaşların hepsine karşı çıkmaz.

İşçi sınıfı bilimi, savaş olgusuna soyut bir açıdan bakmayı reddeder, bunu bilim dışı bulur. Bilimsel öğreti, bize, herhangi bir savaş karşısındaki tavrımızın hangi temel ölçütlere göre belirleneceğini göstermiştir. Bir savaş olgusuna bakarken, devrimci teori şu ana faktörleri birinci derecede gözönünde tutmayı öngörür :

— Savaşın sınıfsal karakteri

— Savaşa yolaçan şeyin ne olduğu,

— Savaşı hangi sınıfların çıkardığı,

— Savaşı hangi tarihsel ve ekonomik koşulların doğurduğu,

— Hangi sınıfların savaşı başlatıp yönlendirdiği,

— Bu savaşta yer alan güçlerin hangi amaçları güttüğü,

— Savaşın devrimci ve ilerici güçlere ve onun karşısındaki gerici ve karşı - devrimci güçlere son tahlilde ne getirip ne götüreceği,

— Savaşın dünya devrimci süreci önündeki konumu.

Demek ki, sosyal olgulara temel olarak sınıfsal açıdan bakan bilimsel öğreti, önemli bir sosyal olgu olan savaş konusuna da sınıfsal açıdan, somut ve tarihsel perspektiften bakmayı ödev bilir. Bilim önce burjuvazinin tasnifi olan metafizik ve demagojik savaş ayırımlarını reddeder. Bilindiği gibi burjuva ideologları savaşları, «Savunma» ve «Saldırı» savaşı diye ikiye ayırırlar. Böylece, savaşın sınıfsal özünü, bilimsel değerlendirmesini gözlerden gizlemek isterler.

Bilimsel teori, bu noktadan çıkarak, sınıfsal temeli esas olarak savaş'ları iki ana grup altında toplamıştır:

1 — Haklı savaşlar
2 — Haksız savaşlar

Savaş konusunda, devrimci öğretinin getirdiği bu iki ana bilimsel kategoriyi kısaca incelersek, hangi savaşlara karşı çıkılması gerektiğini ve dolayısiyle barış'tan işçi sınıfı biliminin ne anladığını özetlemiş oluruz:

Bilimsel teorinin **devrimci ve ilerici güçler açısından** haklı ve zorunlu gördüğü savaşlara kategorik olarak **«haklı savaşlar»** adı verilir. Bunlar başlıca üç tür altında toplanırlar.

İç Savaşlar :

Birinci tip haklı savaş, sömürücü sınıflı bir toplumda emekçi sınıfların, sömürücü sınıflara karşı verdiği iç savaşlardır. Sosyal devrimin belli bir gelişim aşamasında ortaya çıkan bu tür iç savaşlar, genellikle sömürücü egemen sınıf iktidarına karşı verilir. Sömürü ve tahakküme karşı, zulme zorbalığa, halkın ezilmesine karşı başkaldıran halk yığınları, bir sosyal devrimde ana sorun olan iktidar sorununu şayet başka hiçbir araçla çözmek, —yani iktidarı elde etmek— olanağına sahip değillerse, sömürücü ve baskıcı egemen sınıfların diktatörlüğü, siyasi iktidarı halka devretmemekte direniyorlarsa, çoğunluğun iradesine ve halkın demokrasisine karşı zorbalığı uyguluyorlarsa, egemen istibdada karşı, burjuva diktatörlüğüne karşı halk sınıfları savaşmaya başvurmak zorunda kalırlar. Böyle bir savaş, devrimci ve demokratik halk güçlerinin mecbur bıraktıkları bir savaştır ve sınıf mücadelesinin belli bir aşamasında, devrimci durumun varlığında ortaya çıkar.

Gerçekte emekçi sınıflar zor kullanmadan, kendi hakları olan iktidarı almak ve toplumu daha ileri üretim tarzına, daha ileri bir sosyoekonomik, formasyona sancısız bir şekilde götürmek isterler. Fakat onları savaşa zorlayan, halkı sömürmekte ve ezmekte olan, iktidarı bırakmamak için her türlü zor balığa başvuran egemen ve sömürgen sınıflar ve onların diktatörlüğüdür. Bu durumda emekçi sınıflar, egemen burjuva diktatörlüğünü, zorba iktidarı, zor yoluyla devirmekten başka bir seçeneğe sahip değildirler. Ve zora ilk başvuran daima sömürücü egemen sınıflar ve onların aygıtı, onların diktatörlüğü olmuştur; emekçi halk güçleri ise despotlara, hakettikleri türden mücadele yürütmekle yükümlüdürler. Burjuva diktatörlüğünün bir biçimi olan faşist diktatörlüklere karşı başkaldırışlar da, doğrudan bir halk iktidarını amaçlayacak durumda olmasalar bile, sadece faşizmi yıkıp, yerine demokratik bir alternatifi getirme taktiğini izleseler bile gene haklı savaş türüne girerler.

İkinci tip haklı savaş türü, işçi ve diğer emekçi sınıfların iktidarda olduğu bir ülkeye, emperyalist güçler tarafından yapılan müdahale karşısında, sosyalist anayurdu korumak amacıyla savaşmaktır.

Bu durumda da savaşı ilk başlatan dış emperyalist ve saldırgan müdahaleci güçler olur. Ekim Sosyalist Devrimini izleyen yıllarda emperyalistlerin sosyalist devlete karşı yönelttikleri dış müdahale veya 1919'daki Macaristan'daki işçi sınıfı devletine karşı yabancı orduların işgal ve müdahale hareketi, adı geçen devrimci iktidarları, sosyalist anayurdu korumak göreviyle karşı karşıya bırakmıştır. Her iki durumda da, emperyalist gericilik, içteki gerici güçlerle işbirliği yapmıştır. Uluslararası ve yerli gericilik 1919 Macaristan'ında başarıya ulaşmış, işbirlikçi Amiral Horthy'nin Beyaz Ordusu istilâcı Fransız ve Romen ordularıyla, birlik olmuş, daha sonra Nazi'lerle de işbirliği yapacak olan Horthy faşizmi işbaşına gelmiştir.

Üçüncü tip haklı savaş türü **ulusal kurtuluş savaşlarıdır.** Emperyalist boyunduruğa, sömürgeciliğe veya ulusal baskıya karşı bir ulusun bağımsızlığını elde etmesi, emperyalistleri ülkeden kovması, işbirlikçilerini alaşağı etmesi için, o ülkedeki tüm ulusal güçlerin ortaklaşa verdikleri kurtuluş savaşları, hiç kuşkusuz çağımızın en önemli gerçekliklerinden birisi olarak **haklı savaşlar** kategorisine girer.

Ulusal kurtuluş savaşlarının biçimleri, bu savaşlara katılan ulusal güçler ve sınıfsal konumları, savaşta önderlik sorunu ülkeden ülkeye, koşullara göre değişir, fakat bunların hepsi öz olarak aynıdır. Anti-emperyalist karakter taşır.

Burada unutulmaması gereken ulusal kurtuluş savaşlarının, çoğu kez sosyal devrim savaşlarıyla içiçe olduğu ve bir ulusal kurtuluş savaşının, büyük çoğunlukla sadece anti-emperyalist bir öz taşımayıp, aynı zamanda emperyalizmin yerli işbirlikçilerine karşı verilen bir iç savaş karakterini de içerdiğidir. Nasıl ki, halk güçlerinin iktidarda olduğu bir ülkede başgösteren bir karşı-devrimci ayaklanma, tek başına bir iç olay değilse ve dış gericiler tarafından destekleniyorsa, bu tür iç savaşlarda devrimin kazanımlarını korumak için iktidardaki halk güçlerinin verdiği haklı uğraşlar, aynı zamanda sosyalist anayurdu savunmak amacını da içeriyorsa —yani aynı anda hem bir iç savaş, hem de bir dış müdahaleye karşı savunma savaşı niteliğini taşıyorsa—; ulusal kurtuluş savaşlarının çok büyük çoğunluğu da sosyal kurtuluştan ve sosyal devrimden ayrı düşünülemez.

Şu halde haklı savaşlar konusunda yapacağımız özetlemede altını çizeceğimiz nokta şudur: her ne kadar kategorik olarak üç haklı savaş türü varsa da, bunlar arasında mekanik ayırımlar yapmak diyalektik'le bağdaşmaz. Çoğu zaman halk güçlerinin savaşa girmekte birden fazla amacı ve haklılık nedeni vardır. Gene bu haklı savaşların bir kısmını, örneğin sosyal devrim amaçlı iç savaşları, ya da ulusal kurtuluş savaşlarını, devrimci-demokratik güçler başlatırlar, bazan da karşı-devrimci bir başkaldırı veya bir dış müdahale koşullarında olduğu gibi, savaşı başlatan iç veya dış gericilerdir. Bu ikinci durumda, yani savaşın gerici güçler tarafından başlatıldığı hallerde, savaşın başlangıç noktası —bir sosyal devrim veya ulusal kurtuluş savaşından farklı olarak— saldırganlığa ve gericiliğe dayanır, ama bu hallerde de devrimci-ilerici güçlerin savaşması zorunludur. Bu durumlarda haksız olan saldırganlara karşı, haklı olan halk güçleri pasif bir bekleyiş ve boyun eğiş içinde olamazlar.

Demek ki, işçi sınıfı biliminin barış'dan anladığı şey, savaş durumlarındaki barış veya barışçılık değildir. Bilimsel öğretinin barış mücadelesinden kastı, **haksız savaşlara** ve savaşçılığa karşı öngörülen ve savunulan **barış'dır.** Bu barışı, burjuva diktatörlüğü altındaki bir toplumda veya herhangi bir sömürücü toplumda ezen ve ezilen sınıflar arasında reformcuların öngördüğü sosyal barış'la karıştırmamak gerekir. Sınıf mücadelesini reddeden sosyal barışla işçi sınıfı biliminin öngördüğü uluslararası barış ayrı şeylerdir.

Gene bu barışın, devrimci bir iktidara karşı yönelmiş bir gerici başkaldırı ya da dış emperyalist müdahale önünde barışçıl davranmakla veya emperyalizmin boyunduruğu altındaki bir ülkede emperyalist güçlere ve işbirlikçilerine karşı barışçı politika izlemekle ilgisi yoktur.

Haksız savaşlar, emperyalist karakterli savaşlardır ve çeşitli ülkelerin sömürücü egemen sınıfları arasındaki çıkar çatışmalarının sonucu olarak meydana gelirler. Bu nedenle, haksız savaşların, bilimsel literatürdeki diğer bir adı da **emperyalist savaşlar'dır.**

Gerçek Sahibi: Ali Kar, Adres: Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, Tel: 2327 41. Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı, ANKARA BÜROSU: Kızılırmak Cad. Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

SPOR

1979 Avrupa Pentatlon ve Dekatlon Şampiyonasında Yine Demokratik Almanya Başta

1979 Avrupa Pentatlon ve Dekatlon Şampiyonası Demokratik Almanya'nın Dresden şehrinde yapıldı. Her ikisinde de şampiyonluğu Demokratik Almanya takımları kazandı.

Pentatlon ve Dekatlon, ana spor atletizmin en önemli dallarından birisidir, kimilerince de birincisidir. Böyle düşünenler haksız sayılmaz. Çünkü atletizmin bu dalları sporcuların komple atlet olmalarını gerektirir. Bu nedenle zor ve meşakkatli çalışma ister, dayanıklılık, sabır ister. En önemlisi de tek bir yarışma dalında uzmanlaşmaya elvermediğinden, bu daldaki başarılar ötekiler gibi fazla «sansasyon» yapmaz. Atletizme fazla ilgi duyulmayan Türkiye'de sözgelimi, kadınlarda yüksek atlama dünya rekorlarını kıran bir İtalyan Simeoni bir Demokratik Alman Ackermann sporla ilgilenen hemen herkes tarafından tanınırlar da, dünya ölçüsünde başarılı pentatloncular ya da dekatloncular, yine sözgelimi ABD'li dünya rekortmeni Bruce Jenner hiç bilinmezler. Kısacası kişisel başarı ve sansasyon peşinde olanlar için pentatlon ve dekatlon pek çekici sayılmaz.

Buna karşılık sosyalist ülkeler bu iki atletizm dalına gerektiği önemi vermektedirler. Öyle ki, atletizm yarışmalarında olimpik branş olan bu ikisi için ayrı yarışmalar düzenlenmekte, genel olarak ikili karşılaşmalarda ya da «enternasyonal mating»lerde yer verilmesi mümkün olmayan pentatlonun ve dekatlonun bu eksikliği giderilmektedir.

Sosyalist ülkelerin verdiği bu özel önem giderek yaygınlaşmış ve her iki atletizm branşı için ayrı şampiyonalar tertiplenir olmuştur. Dresden'de yapılan son Avrupa Şampiyonası bunun sonucudur.

Şampiyonaya katılan Avrupa takımları arasında daha önce eleme karşılaşmaları yapılmış ve sonuçta her iki yarışma için 6'şar ülke takımı finale kalmıştır. Pentatlonda finalde yarışan 6 takım Demokratik Almanya, Sovyetler Birliği, Macaristan, F. Almanya, İngiltere, Hollanda olurken, Macaristan İngiltere ve Hollanda'nın yerini, erkeklerde Polonya, Finlandiya ve Fransa almışlardır. Buna karşılık üç ülke, Demokratik Almanya, Sovyetler Birliği, Federal Almanya, hem pentatlonda, hem de dekatlonda finale kalmayı başarmışlardır. Böylece kadınlarda da, erkeklerde de finalde 3'er sosyalist, 3'er de gelişkin kapitalist ülke takımları yarışmışlardır.

Kadın atletlerin katıldığı pentatlon, bilindiği 5 ayrı yarıştan oluşmaktadır: 100 m., 800 m. uzun atlama, yüksek atlama ve gülle atma. Her yarışa katılan atlete, yarışma sonunda elde ettiği dereceye tekabül eden puan verilmekte ve 5 yarış sonunda en çok toplam puan elde eden yarışmacı 1 nci olmaktadır. Diğer dereceler de aynı şekilde belirlenmektedir.

Pentatlonda tablodan da anlaşılacağı üzere Demokratik Alman kadınları büyük başarı sağlamışlardır. Her takım yarışmalara 4 atletle katılmaktadır. Yarışmalar sonunda hem bireysel hem takım sıralaması yapılmaktadır. Takım sıralamasında, her takımın en iyi dereceyi tutturan ilk üç sporcusunun kazandığı puanlar toplanarak elde edilen toplam puan esas alınmaktadır.

Görüldüğü gibi DAC kadın takımının üç sporcusu bireysel sıralamada ikinci, üçüncü, dördüncü olarak büyük başarı kazanırlarken, bu başarılarıyla takım sıralamasında en üst sırayı elde etmişlerdir. Sovyet atletleri ise, Smirnova ile bireysel sıralamada birinciliği kazanırlarken, diğer atletlerin aynı başarıyı gösterememesi nedeniyle takım sıralamasında ikinciliği elde edebilmişlerdir. Bir başka sosyalist ülke, Macaristan ise hem bireysel sıralamada hem de takım sıralamasında ancak beşincilikle yetinmiştir. Yine de toplam olarak ele alındığında sosyalist ülke kadın sporcularının, kapitalist ülkelerden gelen hemcinslerine üstünlükleri belirgin olarak görülmektedir.

1979 AVRUPA PENTATLON ŞAMPİYONASI SONUÇLARI

Bireysel Sıralama

1.	Smırnova (SSCB)	4717 puan
2.	Nitzsche (D.A.C.)	4686 »
3.	Neubert (D.A.C.)	4602 »
4.	Moebius (D.A.C.)	4548 »
5.	Papp (Macaristan)	4502 »
6.	Sulek (F. Almanya)	4486 »

Takım Sıralaması

1.	D.A.C.	13876 puan
2.	S.S.C.B.	13620 »
3.	F. Almanya	13325 »
4.	Hollanda	12722 »
5.	Macaristan	12646 »
6.	İngiltere	12596 »

Söksa işçilerinin zaferi

Baştarafı Sayfa 6'da

gelecek mücadelelerimizi de Tekstil kolunda sürdürmek arzusundayız. Demokratik kuruluş ve sendikaların dayanışma ve desteğini bekliyoruz. Bunun yanında Sinop halkının ve Söksa A.Ş. küçük ortaklarının bu mücadeleye destek olmasını ve Söksa'da dönen haksızlıklara karşı çıkmasını bekliyoruz.

S. — Bugüne kadar Söksa A.Ş.'de bu küçük ortaklara oynanan oyunlar nelerdir?

C. — Söksa A.Ş. yöneticileri bugüne kadar tüm ortaklarına ve Sinop halkına Söksa'da çalışan işçileri yıkıcı, açgözlü, bozguncu olarak tanıtmak istedi. Bunun yanında emeğinin veya hissesinin karşılığı olarak ne işçiye, ne de küçük ortaklara bir pay verdi. 18 milyon civarında Söksa A.Ş.'nin öz parası yönetimdeki kişiler tarafından yendi. Bu para genel kurulda düzmece bilançolarla kapatıldı. Ufak hissedarların buna karşı çıkmasına rağmen, büyük hisse sahipleri onları oyuna getirdi. «Söksa zarara gidiyor» yaygarası kopartıldı. Söksa A.Ş.'nin kurucusu, yapıcısı olan işçiler, hiç bir zaman yıkıcı, bozguncu olmamıştır. Üç senelik işçi olmasına rağmen işçilerin aldığı para asgari ücrettir. Bu mudur doymamazlık? Bu mu açgözlülük? Eski genel müdür Tahir Civaz, Söksa A.Ş.'den ayrılıp başka bir fabrika açtığı zaman, 18 milyon lira açık vermişti. Bu para nerede?

S. — İşçi sınıfı dostlarından, sol basından beklediğiniz var mı?

C. — Tüm işçi sınıfı örgütleri ve sol basından isteğimiz, bizim mücadelemizi en geniş kamu oyuyla diğer işçi kardeşlerimize duyurması ve mücadelemizi desteklemesidir.

S. — Son gelişmeler hakkında ne düşünüyorsunuz? Bundan sonra ne gibi bir tavır koyacaksınız?

C. — Bizim düşüncemiz, işverenin döndürmeğe çalıştığı oyunları kamu oyuna açıklamak ve atılan işçilerin işe alınması doğrultusundaki mücadelemizin işçilerimizin saptırılmamasıdır. Fakat en büyük amacımız, [illegible] Tekstil'e katılmaktır.

Konuşmamızdan sonra işçiler, birden aşağıdaki duyurunun yapılmasını da istediler:

«Bizler, Sinop'ta faaliyet gösteren Söksa A.Ş.'nin işçileriyiz. İşveren imzalamış olduğu toplu sözleşmeyi yerine getirmemiş, maaşlarımızı, toplu sözleşmeden doğan farklarımızı ödememiştir. Bunun üzerine hakkımızı aramak için direnişe geçtik. Önce 13, daha sonra 97, toplam 136 işçinin iş aktileri işveren tarafından feshedilmiştir. Bunun üzerine Söksa patronu ve bir kaç kişinin hakkı [illegible] karşı direnişe geçtik. İşveren, devletin kolluk kuvvetlerini getirerek bizi [illegible] 6'sı kız, 10'u erkek 16 arkadaşımızı tutuklatmıştır. Çalışma Bakanlığı toplu sözleşmemizi geçerli bularak işvereni uzlaşmaya çağırmış. İşveren bu toplantıya katılmayınca Çalışma Bakanlığı da uzlaştırma kurulundan çıkan raporla, Söksa işverenlerine bir olan grev yetkisini vermiştir.

«Bütün bu olayların geliştiği Söksa'da işçiler kararlı mücadelelerini bırakmayacak ve sömürücü, gözü doymaz işçi sınıfı düşmanlarına gereken dersi verecektir.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ

YAŞASIN DİSK-TEKSTİL

NOT: Bağış kampanyasına katılmak isteyenler, bağışlarını T.C. Ziraat Bankası 12975 Sinop Şubesine yatırabilirler.»

Baştürk

Baştarafı Sayfa 1'de

Öldürülen tüm ilericilerin, devrimcilerin katillerinin MHP'li olduğunu, bu partinin lokallerinde korundukları, kendilerine silah ve para sağlandığının soruşturmalarda ortaya çıktığını belirten Baştürk son olarak, [illegible] MHP'nin terörü yaygınlaştırma, yığınları yılgınlığa itme çabalarının bir ürünü olduğunu söylemiştir.

bulamayanların sırasını beklemek zorunda olduklarını söylemiştir.

Baştürk açıklamasının son bölümünde şunları söylemiştir: «Kara rejim hesapları varsa bu hesaplar kara kalmıştır. Gerek kara rejim hesaplarının, gerekse faşizm özlemlerinin karşısındaki en etkin güç, işçi sınıfı ve emekçi halkın örgütlü gücüdür. Bu gerçekleri görmezlikten gelerek, işçi sınıfına karşı [illegible] ca davranılarak demokrasi mücadelesi yapılamayacağı iyice bilinmelidir.»

TÖB-DER Mitinginin

Baştarafı Sayfa 1'de

da il seçim kurullarının ve mülki amirliklerin mitinge izin vermesi üzerine, TÖB-DER Bursa'da miting yapmayı kararlaştırmıştı.

Sabahın erken saatlerinden itibaren, yurdun dört bir yanından gelen öğretmenlerle, Bursalı yurttaşların miting alanını tıklım tıklım doldurduğu bir sırada, son anda, valilik mitingi «yukarıdan gelen bir emirle» yasakladığını açıkladı.

Alanda toplanan kalabalığa durumu açıklamak ve siyasal iktidarın bu anti-demokratik tutumunu protesto ederek, öğretmenlerin ve diğer yurttaşların olay çıkarmadan ve bir provokasyona mahal vermeden dağılmalarını istemek için TÖB-DER Genel Başkanı kürsüye çıkıp, sözlerine başladığı anda, kolluk kuvvetleri polis-asker işbirliği halinde ses bombaları ve dipçiklerle mitingi dağıtmaya giriştiler. Birçok yurttaş hunharca dövüldü.

Olaylar sırasında valiye giderek örgütünün protestosunu bildiren Gültekin Gazioğlu, gözaltına alındı. Ayrıca tertip komitesi dahil, çok sayıda öğretmen ya da diğer yurttaş resmi kamyonlara bindirilip gözaltına götürüldüler.

Gültekin Gazioğlu gözaltına alınmadan önce, olay yerinde kendisiyle görüşen muhabirimize şunları dedi: «Siyasal iktidar birçok ildeki mitingimizi, seçim kurullarını kulislerle etkileyerek yasakladı. Bursa'daki seçim kurulunun mitingimize engel olmayan yasal ve demokratik kararı, hükümeti tedirgin etmiş olacak ki, son anda yasak kondu. Buradaki saldırılar karşısında eli kolu bağlı kalan ve faşizmin üzerine gidemeyen siyasal iktidar öğretmenlerin ve tüm emekçilerin anti-faşist ve demokratik haklarının üzerine gitmeyi kahramanlık sayıyor olmalı ki, meslektaşlarıma ve Bursa'nın ilerici güçlerine karşı bu yola başvurdu.

Biz eski Süleyman Demirel iktidarlarından, 12 Mart faşizminden, MC dönemlerinden geçerek, faşizme ve her türlü siyasal gericiliğe karşı mücadele ede ede bugünlere geldik. Kendisinin demokrasiden yana olduğunu söyleyen bugünkü iktidar da kendinden öncekilerinin yolunu izleyecekse, onun hakkındaki kararı tüm halk güçlerimiz verecek ve kendi haklarına sahip çıkmasını bilecektir.»

Olaylarda gözaltına alınanların sayısının 303 kişi olduğu bildirildi.

«Ara Rejim»

Baştarafı Sayfa 1'de

durum ağırlaşmaktadır. Önümüzdeki günlerde de bu bunalımlı dönemden çıkış emareleri görülmemektedir.»

Bu sözler Başkentte çeşitli yorumlara uğruyor ve Faruk Sükan'ın istifasının arkasındaki etkenlere bağlayanların sayısı pek de az değil.

Karaaslan'ın istifa gerekçesinde üstü kapalı dille söz edilen diğer nedenler de şöyle:

● «Çeşitli dernek ve kuruluşların kamu yönetimi üzerinde sürdürmeye çalıştığı baskılar» deyimiyle, sabık bakan özellikle TÖB-DER'den yakınmış oluyor,

● «Başka sendikalara duyulan gereksiz sempati yüzünden» Türk-İş'in küstürüldüğünü söyleyen Karaaslan, bu sözlerle DİSK'in varlığından duyduğu hoşnutsuzluğu dile getiriyor.

Öte yandan, Karaaslan'ın istifa etmeden önce bazı çevrelerle görüştüğü ve bu hükümetin artık yürümeyeceğine kanaat getirdiği öne sürülüyor.

Açlık tehlikesi

Baştarafı Sayfa 1'de

Türkiye'de fakir bölgelerde yetersiz beslenmenin ilk kurbanlarını çocukların oluşturduğunu belirten Cerrahpaşa Tıp Fakültesi çocuk hastalıkları bölümünden Prof. Dr. Makbule Haktan, Türkiye'de kişi başına günde 18 gram et tüketildiğini açıklayarak şunları söyledi:

«Gelişmekte olan ülkelerde en önemli sorun olarak yetersiz beslenme gelmektedir. Yetersiz beslenme kişilerde depresyon, çalışma isteksizliği, ilgisizlik, daha ağır durumlarda moral çöküntüsü ve suçluluğun artması görülmektedir. Yine böyle durumlarda yaşama süresi kısalmakta ve verimli yaşlardakilerin sayısı azalarak ülke ekonomisine etki yapmaktadır. Türkiye'de ilkel koşullarda yapılan hayvancılık yüzünden beslenme değeri yüksek olan hayvansal proteinler fakirdir, ve çok pahalıdır. Türkiyede kişi başına günde ancak 18 gram et tüketildiği saptanmıştır. Buna karşın beslenme değeri düşük olan tahıl ürünleri de gelişmiş ülkelerdeki tüketimine göre çok düşüktür. Dünyada gittikçe artan protein açığını karşılamak üzere yeni ve ucuz protein kaynakları aranmaktadır. Türkiyeyi ve dünyayı bekleyen açlık tehlikesini önlemek açısından tek hücre proteini konusu gittikçe önem kazanmaktadır.»

Ecevit: Allah hükümetimize...

Baştarafı Sayfa 1'de

hakkını üreticiye vereceklerini iddia etmiştir.

Ecevit, Yunak ilçesinde yaptığı konuşmada tek yolun kemalizm olduğunu iddia etmiş ve kemalizmi ise «bölücülüğe karşı olmak ve milliyetçilik» olarak tanımlamıştır. Bilindiği gibi, MHP'nin sloganlarından biri de böyledir.

Konuşmasını, Demirel'in kardeşlerine çatarak sürdüren Ecevit, «yakınlarının ceplerini dövizle doldurduklarını ve yurt dışına kaçarak beyler gibi yaşadıklarını» hatırlatmıştır. Ecevit Demirel'in hesap vermesi gerektiğini de belirtmiş, ama hesabın ne zaman verileceğine ve kime verileceğine değinmemiştir.

TOPRAK İŞLEYENİN Mİ?

AP Genel Başkanı Demirel'in, Ecevit'i suçlayan ve CHP'nin, «toprak işliyenindir» anlayışında olduğunu ileri süren konuşmasını cevaplayan Başbakan ve CHP Genel Başkanı Ecevit, CHP'nin bu sloganına sahip çıkmaktan özellikle kaçınmıştır. Ecevit cevabında üreticinin emeğinin hakkını tam olarak verdiklerini söyliyerek sorunu geçiştirmeyi tercih etmiştir.

Pahalılık artarak

Baştarafı Sayfa 1'de

sekiz ayında yüzde 32,7 artış göstermişken, 1979'un ilk sekiz ayında toptan eşya fiyatları yüzde 53,5 artmıştır. Yine 1978 Ağustosunda toptan fiyatlar bir ay öncesine göre, yüzde 1,7 artmışken, 1979 Ağustos'unda bir ay öncesine göre yüzde 4,6'lık bir artış olmuştur.

Görüldüğü gibi, resmi açıklamalar bile hayat pahalılığının ulaştığı boyutları açıkça göstermektedir. Kaldı ki piyasa fiyatlarının resmi açıklamaların çok üstünde hüküm sürdüğü gerçektir. İşçilerin toplu sözleşme dönemine girdiği şu sıralarda ücret zamları etrafında işverenler ve hükümet yetkilileri kıyametler koparırken, hayat pahalılığını görmezlikten gelmektedirler.

MİTAŞ

Baştarafı Sayfa 1'de

larında MESS'le 110'u aşkın işyerinde toplu sözleşme görüşmeleri başlayacaktır. Toplu sözleşme görüşmelerinin yaklaştığı günlerde MİTAŞ işvereninin MESS'ten ayrılarak MESS'e rağmen Maden-İş'le sözleşme imzalaması MESS'te huzursuzluk yarattı.

«Edinilen bilgilere göre işçiler işverenin MESS'ten ayrılarak MESS'e rağmen sözleşme imzalanmasını coşkuyla karşıladılar ve 'toplu savaşımdaki bilinç ve kararlılığımız MESS'i daha da çözecektir' dediler.»

memur kıyımı

Baştarafı Sayfa 1'de

Rize'de, aralarında TÖB-DER şube başkanının da bulunduğu 12 öğretmen kıyıldı. Görev yerleri değiştirilen öğretmenler şunlar: Selahattin Kurt, Ferdi Kartal, Kâzım Köroğlu, Şinasi Eskiçırak, Mithat Özdemir, Tahsin Akşimşek, Suat Erdem, Yaşar Cihan, Şahin Yılmaz, İlyas Postacı, Özcan Yıldız, Mehmet Güngör ve Hulûsi Er.

Öte yandan Çay-Kur'a bağlı çeşitli işyerlerinde çalışan 8 memur da sürgün edilmiştir.

Rize'deki memur kıyımlarında, bu ilde taraftarlarıyla birlikte CHP'yi desteklemeyi düşünen Tuncay Mataracı'nın etkisi olduğu belirtiliyor.

Demirel

Baştarafı Sayfa 1'de

rel, daha sonra Batman'da yaptığı konuşmada gene yumruk kuvveti bahsini açmış ve «eğer yumruklar işlerse, kimin yumruğunun daha kuvvetli olduğunu görürüz» demiştir.

Batman'da «Kırkpınar şampiyonu Demirel» pankartlarıyla karşılanan AP Genel Başkanı, daha sonra Erzuruma geçmiştir. Toplantı alanında «Kara surat, tikli göz», «Ne Erbakan, ne falan filan, yine Muhteşem Süleyman», «Humeyniye özenip caka attılar, bre köftehorlar burayı İran mı sandılar» pankartlarıyla karşılaşan Demirel, «olayların artmasından hükümetin sorumlu olduğunu» iddia etmiştir.

Demirel yarın radyo konuşmasını banda aldırmak üzere Ankara'ya dönecektir.

Köylerin

Baştarafı Sayfa 1'de

eşitliğinin ve verimliliğinin de artacağını vurgulayan Bakan, sözlerine şöyle devam etti. «Türkiye'de kişi başına düşen elektrik tüketimi Avrupa'dan 10 kat daha azdır. Bu oran kırsal alanlarda 50 kat'a kadar çıkmaktadır. Elektriğin kullanımı ile tarım ve hayvancılığın çağdaşlaşması yanında, kırsal sanayi gelişecektir.»

MHP

Baştarafı Sayfa 1'de

duğu ve aylardan beri cinayet üstüne cinayet işledikleri Bafra'ya sığınmak zorunda kaldı.

Toplantılarının çoğu ilgi görmeyen MHP Genel Başkanı Türkeş'in bazı illere gitmeye çekindiği de gelen haberler arasında. Türkeş, özellikle Doğu illerine gitmekten çekiniyor.

Gerçek Durum

düğü, bugün de aynı yakınlıkta görmek istediği MHP'nin yaptıklarıyla karşı karşıyadır. Bu görüşünü diri tuttuğu sürece, MHP'nin kendisine daha da yakınlaşacağından emin olabilir. Çünkü, kendisiyle birlikte faşizm tehlikesini de sürükleyip getiren MHP, gerçekten de CHP'ye Belediye Başkanlarını «aradan çıkararak» büsbütün yakınlaşmıştır!

Son günlerde işlenen cinayetlerin ön hazırlıkları ve sonuçları CHP'yi uyarmaya yeterli değil midir?

Bizce yeterli olmalıdır. Adana emniyet müdürü tıpkı Doğan Öz gibi, açıktan hedef gösterilmiştir. Komandolar, alınan kararları sadece infaz eden ölüm mangaları düzeyinde bir işleve sahiptirler. İşaretleri veren parmaklar, CHP'nin çok yakınında, burnunun dibinde iş görüyor.

Adana Emniyet Müdürü, terörün kaynakları üzerine doğru bir teşhisle yürüdüğü için MHP'nin düşmanlığını çekmiştir. Yanlış teşhislerle terörü ortadan kaldırmayı umanlar ise MHP'nin sempatisini kazanmaktadır. İşte, Ecevit'in pek az olan birinci vasıfta emniyet müdürlerinden biri bu yüzden öldürülmüştür.

Bu cinayet MHP'nin ayağını iyice tökezletmiş olacaktır. Eğer gereken duyarlılıkla üzerine gidilebilirse. Çünkü, Adana Emniyet Müdürü, Eylül başından beri yaptığı yayınlarla komandolara hedef gösteren MHP yandaşı Hergün gazetesinin bu yayınları üzerine öldürülmüştür. Komandolardan Doğan Öz'ün öldürülmesini istiyen MHP milletvekilleri, bu kez Adana Emniyet Müdürünün öldürülmesini istemişlerdir. Cinayet çetelerinin hüneri ve yeteneği arttıkça, ölüm kararının alındığı günle infaz günü arasındaki mesafe kısalmaktadır. Türkeş'in komandoları, bu son olayda, ölüm kararlarını iki gün gibi, çok kısa bir zaman içinde infaz edebilecek yetenekte olduklarını kanıtlamış, faşizmin siyasal merkezinden takdir toplamışlardır.

CHP'nin kendisine gelmesi için, Urfa'nın CHP'li Belediye Başkanına yapılan saldırı da ayrı bir kanıt olmalıdır. MHP'yi demokrasi içinde gören, onunla aynı oyunu oynamaya heveslenen CHP, heveslerini saklayacak kursağının olsun kendisine kalmasını istiyorsa, bu bakış açısını, saniye kaçırmaksızın değiştirmelidir. Çünkü, faşist saldırganlardan Ferhat Tüysüz yakalandığında, «Urfa Belediye Başkanını öldüreceğini» itiraf etmiş ve «kendisine silahın, MHP Adana il örgütü tarafından verildiğini» itiraflarına eklemişti. Bu kararın infazını, Ferhat Tüysüz'ü yakalatmakla geciktirmiş olan Adana'nın demokrat emniyet müdürü «aradan çekilince» infaz gerçekleştirildi. Urfa Belediye Başkanı ve yanındakiler ölmediler ama bütün bunlardan sonra, sosyal demokrasinin MHP'ye dönük umutları ölmüş olmalıdır.

Ecevit her seçim konuşmasında bir «ara rejim» tehlikesinden sözetmektedir. «Ara rejimi» partisi ve halk için tehlike olarak görmektedir. Kargaların bile onbire kadar sayabildikleri bilimsel olarak ispatlanmışken, Ecevit'in bu kadarını görmesi pek bir şey ifade etmez. Bir adım daha atmalı, «ara rejim»cilerin elindeki otomatik silâhın MHP olduğunu da kavrayabilmelidir.

Son siyasal cinayetler, MHP'nin «sitre gerisinden» çıktığını, kendini saklama gereğini bile duymaksızın demokrasinin üzerine yürüdüğünü gösterdi. Bu gerçeği görebilenler siyasal bilinçlerini eylem alanlarına aktarmak zorundadırlar.

141-142

Baştarafı Sayfa 1'de

Öte yandan, teamüle uygun olarak konunun önce usül yönünden, sonra da esastan ele alınacağı bildiriliyor. Şayet, iptal başvurusu usül açısından uygun görülürse, esas üzerindeki tartışmalar oylama ile sonuçlanacak.

Eczacı Odaları: «Sağlık emekçilerine yapılan saldırılar mücadelemizi durduramayacak»

İstanbul, Ankara, İzmir Eczacı Odaları ve Kamu Eczacılar Derneği adına, 1. Bölge İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Genel Sekreteri Ayla Göktuğ tarafından basına yapılan açıklamada, faşist terörün bu kez de sağlık emekçilerine yöneldiğini, yeterli önlemlerin ilgili makamlarca alınmadığı, bu nedenle nöbetçi eczane bırakmama kararı almak zorunda kalacaklarını belirtti.

Ayla Göktuğ tarafından yapılan açıklama şöyledir:

«Siyasi iktidarın bir türlü üzerine gidemediği, gerek yargı organları kararları ile gerek basın yayın organları yoluyla ortaya çıkan ve kamu oyu tarafından da artık odakları iyice bilinen faşist terör, bu kez de sağlık emekçilerine ve bu arada eczacı meslekdaşlarımıza yönelmiştir.

«Önceki gün Zeytinburnu'nda bir meslekdaşımızın eczanesi nöbet sırasında silahlı saldırıya uğramış, eczanenin kalfası öldürülmüştür. Odamız üyesi eczacı meslekdaşımızın hayatı, o sırada eczanede olmayışı nedeniyle kurtulmuştur.

«Bu olaydan hemen sonra 27.9.1979 günü yine nöbet sırasında Gaziantep Eczacı Odası İkinci Başkanı Eczacı Mustafa Güvenç Özdemir eczanesinde vurularak katledilmiştir.

«Bir süreden beri ülkemizde sağlık hizmeti veren kurumlardan biri olan eczaneler üzerinde yoğunlaştırılan saldırıların hedefi, meslekdaşlarımızdan da öte halkın sağlığıdır. Eczacıların ise can güvenlikleri kalmamıştır.

«İstanbul Eczacı Odası'nın 25.4.1979 tarihinde Sıkıyönetim Komutanlığına, eczacıların can güvenliklerinin sağlanması için yaptığı baş vurudan sonra da saldırılar durmamıştır.

«Yeterli önlemler, ilgili makamlarca alınmadığında, kendi güvenliğimizi kendimiz sağlamamız kaçınılmaz olacaktır. Bu amaçla gece nöbetçi eczane bırakmama kararı almak zorunda kalacağız. Bu durumda halk sağlığı açısından doğacak zararların sorumlusu her halde biz olmayacağız. Kamu oyu önünde hükümeti uyarmayı bir görev biliyoruz.

«Gaziantep Eczacı Odasının olayı protesto etmek amacı ile uyguladığı eczane kapatma eylemini destekliyoruz.

«Bilinmelidir ki ilerici, devrimci eczacılar üzerinde sürdürülen baskı ve terör, mücadelemizi durduramıyacaktır.»

İşçi sınıfı sarı sendika çemberini kıracaktır

Etimek işçileri, patrona, sarı sendikaya ve kolluk kuvvetlerinin engeline karşı, tek ses ve tek yumruk oldular, işçi sınıfı dayanışmasının yörede güçlü örneğini verdiler.

- İşçilerin sarı sendikalarda yükselen mücadelesi Toplumsal Anlaşma'yla bastırılamıyor.
- Yeni toplu sözleşme dönemine girilirken burjuvazinin hedefi DİSK'i ve işçi sınıfımızı zayıf düşürmektir.
- Burjuvazi yeni hükümet modellerini baskıcı bir döneme geçmek için arıyor.
- İşçi sınıfının çıkarları gerici hükümet modellerine karşı tüm işçilerin birliğindedir.

Yeni toplu sözleşme döneminin arefesinde, işçilerin sarı sendikalara karşı mücadelesi de güçleniyor. Sarı sendika çemberi işçilerin mücadelesine dar geliyor. Sınıf mücadelesini sarı sendikalar aracılığıyla vurma çabasının önemli bir halkası olan Toplumsal Anlaşma, Türk-İş'te dahi işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesini durdurmaya yetmiyor artık. Nitekim, Türk-İş yöneticilerinin son zamanlarda Toplumsal Anlaşmadan hoşnutsuzluklarını belirtmeleri, gerçekte işçilerin taleplerini ve mücadelesini bastırmaya bu uzlaşma belgesinin yeterli olamayışının sonucudur.

İşçiler, yeni toplu sözleşme dönemine girilirken, Türk-İş yöneticilerinin uzlaşmacılığına boyun eğmiyeceklerini hissettiriyorlar. Tabandan gelen zorlamalar, yöneticileri de Toplumsal Anlaşma'ya karşıymış gibi görünmeye yöneltiyor.

Burjuvazi, yeni toplu sözleşme dönemine girilirken öncelikle DİSK'i zayıflatmak amacındadır. Bu amacı gerçekleştirirken Türk-İş aracılığıyla DİSK'i arkadan hançerlemeyi de planlıyor. Çünkü işçilerin, ekonomik-demokratik mücadelesi, ileri boyutlarıyla DİSK'te gelişmekte, sınıf mücadelesinin bir bileşeni durumuna yükselmektedir. Nitekim referandum yada irade beyanı uygulaması yapılan işyerlerinde işçilerin DİSK'i seçmeleri boşuna değildir.

Burjuvazi, kendi sınıf çıkarlarını sürekli kılmak ve ekonomik-demokratik mücadeleyi bastırmak derdindedir. Bu ise, zaten sınırlı olan demokratik hakları daha da kısmak ve devletin baskıcı yönünü, anti-demokratik uygulamaları ağırlaştırmakla mümkündür. Yeni hükümet modelleri aranışlarının ardında bu kaygılar vardır ve son zamanlarda tekeller, kendilerini tümüyle mevcut hükümetin yerine gerici bir hükümetin geçirilmesi çabalarına vermişlerdir.

Baskı dönemlerinin en başta işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesini hedef aldığı, yaşanmış, deneylerle doğrulanmış bir olgudur. Bu nedenle, tekeller, öncelikle DİSK'i zayıf düşürmeye niyetli görünmekle birlikte, gerçekte işçi sınıfını bir bütün olarak ekonomik mücadelede güçsüz bırakmak, yani işçi sınıfının sendikal bölünmüşlüğünü derinleştirmek amacındadırlar.

İşçi sınıfı bu oyuna gelmeyerek, sömürüye karşı mücadele bütünlüğünü sağlamak zorundadır. Bu konuda DİSK'e, ihmal etmemesi gereken görevler düşmektedir. Bir yandan DİSK içinde ilerici sendikal hareketin bütünlüğünü pekiştirmek, öte yandan Türk-İş içindeki ileri unsurlarla tekellere karşı amaç ve mücadele birliği sağlamak, öncelikle DİSK'in olumlu ve doğru yaklaşımıyla mümkündür. Türk-İş'in tabanındaki eğilimler, DİSK'in bu yöndeki zorlamalarıyla güçlendirilecek, hızlanacaktır. Türk-İş içindeki ileri unsurların görevi ise, bir an önce tabanın sesine kulak vermek, işçinin iradesine saygı duymak, yetki uyuşmazlığı v.b. yollarla işçileri işverenler karşısında çaresiz düşürmekten kaçınmak ve tekellerin gayretlerini boşa çıkarmaktır.

Bozüyük etimek işçilerine karşı sarı sendika patronla birleşti

- İşçiler Bozüyük'te mücadele ve dayanışmanın güçlü örneğini verdiler
- Direniş sonunda işyeri temsilciliği seçimlerini ilerici işçiler kazandı.

Bozüyük Etimek işvereni 6 arkadaşlarını işten atınca, işçiler 21 eylül gecesi direnişe geçmişlerdi. Sanayinin gittikçe yoğunlaştığı ve işçi hareketinin de gelişmeye başladığı Bozüyük'te işçiler, sınıf dayanışmasının yöredeki ilk ve güçlü örneğini verdiler. İşçilerin haklı ve kararlı direnişi, kısa sürede tüm çevre fabrikalardaki işçilerce duyuldu, sevinçle karşılandı ve desteklendi.

Etimek işçilerinin kararlı mücadelesinin sınıf kardeşlerinden destek görmesi, patronun yüreğine tarifsiz korku saldı. Ama Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda-İş'in Bilecik Şube yöneticileri, patronun yüreğini serinletmek için elden geleni yaptılar. İşveren, işçileri candırmak, korkutup dağıtmak için kolluk kuvvetlerini, jandarmaları fabrikanın önüne yığarken, işçiler zerre kadar korku belirtisi göstermedi, sinmedi. Tersine birbirlerine daha çok kenetlendiler. Bunun üzerine işveren işçilerden bazılarıyla özel görüşmek istedi, ama işçilerden hiçbiri bu oyuna gelmedi, görüşmeyi reddettiler.

Ancak sendikanın şube yetkilileri, patronun aradığı can simidi olmaya çalıştılar. İşyeri baştemsilcisi ilkin işçilerle birlikte direnişi desteklediği halde, işverenle yaptığı özel görüşmeden sonra tavrını değiştirdi. «Benim haberim yok» diyerek işverenle birlik oldu. Tek-Gıda-İş'in merkez şube başkanı Hasan Güloğlu, işçileri çağırdıkları zaman gelmeyen bu tescilli sarı sendikacı da, işverenle odasında uzlaşma yaparak işçilere «direnişin yasal olmadığını» duyurdu.

İşçiler bütün olanlar karşısında yılgınlığa düşmediler, sınıf mücadelesinin güçlüklerini gördüler. Direniş sonunda atılan 3 akdaşları henüz işe aldırılamadı ama, işyeri temsilciliği seçimlerinin yapılmasını sağladılar ve temsilciliklere ilerici işçiler seçildi.

İşçiler bu ilk ama kararlı mücadeleden çok şey öğrendiler. İşçilerin birlik ve kardeşliğinin önemini ve gücünü gördüler. Bir de şunu gördü işçiler: Sınıf düşmanlarını. Ve bu arada, kendilerine ayda sadece 4 tane verilen ve alabilmek için üretim şefinden imzalı kâğıt götürmeleri gereken etimeklerden, jandarma komutanının arabasına kolilerle taşındığını da...

TEKSTİL İŞÇİLERİNİN YÜKSELEN SESİ

Tekstil işçilerinin sarı sendikacılığa karşı mücadelesi yurt düzeyinde yaygınlaşarak yükseliyor. Aydın Tekstil işçileri, DİSK'e bağlı Tekstil'e geçmenin mücadelesini başarıyla sonuçlandırdılar.

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Kim Kime Üstün?

Demirel önümüzdeki seçimlere «yüksek değer» biçiyor. Hemen her konuşmasında seçimlerin çok önemli olduğunu dile getiren Demirel, neyi kimden kurtarmak istiyor?

Demirel'in kurtarmaya çalıştığı kendi hesaplarıdır. Seçimler, onun hesaplarının içinden geçtiği bir halkadır. Ve Demirel hesaplarını, kendinden bağımsız olarak yapılan hesaplara karşı korumak istemektedir. Çünkü, daha henüz bütün bu hesapların birleştiği noktaya gelinememiştir.

Kimin hesabı daha hızlı gelişmektedir ve sonunda kim kime üstün gelecektir?

Görünen o ki, Demirel'in dışındaki hesaplar daha hızlı gelişmektedir. Seçimleri bir formalite düzeyine indirgeyen ve tekelcileri kurtarmayı esas alan bu hesabın, Demirel'e ters gelen bir yanı şimdilik yoktur. Ama Demirel bir «ara adam» olmadığı, «taraf» adam olduğu için, herşeyin kendi hesaplarına uygun olarak gelişmesini istemektedir. Seçimlere önem yüklüyor olması, Demirel'in demokrasiye verdiği önemden değildir. Eğer bu taraf adamın ara adam olmasını sağlayacak bir formül bulunabilecekse işler büyük ölçüde yoluna girecektir!

Buna göre, kimin kime üstün geleceği, Demirel'in hesaplarıyla, ara rejim hesapları arasındaki çelişkiden doğan bir kuşku değildir. Sorun, burjuvazinin, Demirel'i de ikna etmeye muktedir olarak yükselen hesaplarıyla, demokrasi güçlerinin hedefleri arasındaki çatışmada çözülecektir. Bunun seçimleri çok aşan bir boyutu vardır. Demirel'in hâlâ daha küçük hesaplar içinde çırpınıyor olmasına karşılık tekelciler hesaplarını büyük yapmaktadırlar.

Demokrasi güçlerinin hesabı da büyük olmalıdır. Burjuvazi, kendi saflarındaki küçük hesapları ayıklaya ayıklaya üzerimize yürümektedir. Bizim de hesaplarımızı büyütmemiz gerekiyor.

Bunun, faşizme, emperyalizme, tekellere şovenizme ve siyasal gericiliğin bütün varyantlarına karşı güçlerimizi olabildiğince birleştirmekten başka bir yolu biliniyorsa, bilinen tek yola itibar edilmelidir.

Vazgeçilmeyen küçük hesaplar *varsa eğer, bu büyük hesap içinde onlar da çözüm bulabilir.*

Söksa işçilerinin zaferi yakındır

SÖKSA İŞÇİLERİNİN ZAFERİ YAKINDIR

Sinop Söksa A.Ş.'nde çalışan işçiler DİSK'e bağlı Tekstil'e katılmak istiyorlar. İşveren, işçilere sürekli güçlükler çıkartıyor. Söksa-İş sendikasıyla imzaladığı toplu sözleşme maddelerini dahi uygulamıyor. Üstelik işçilerden 136'sını işten atıyor. Söksa işçileri uzun süreden beri direnmektedir. GERÇEK muhabiri. sendika yetkilileri ve işçilerle görüştü.

SORU: Söksa-İş genel kurulunda Disk'e bağlı Tekstil'e katılma kararı alınmıştı.

Bu karar uygulandı mı? Bu konuda Söksa-İş yöneticilerinin yazılı bir açıklaması var mı? Bugünkü durum ne?

CEVAP: Genel kurulda Tekstil'e katılma kararı alınmıştı. Disk'in 7. Bölge Temsilcisi Aydın Yeşilyurt bizlere geldi. Tekstil örgütlenmesinin önemini anlattı. Bugünkü aşamada Aydın Yeşilyurt'un Tekstil'de yetkili kişilerle görüşmelerinin sonucunu bekliyoruz. Tekstilden bize yetki verildiği zaman Söksa-İş tabelasını indireceğiz. Birinci Kongrede çeşitli nedenlerle aksamaya uğrayan Tekstil'e katılma kararı, bugün tek düşündüğümüz meseledir. Bu konuda Aydın Yeşilyurt'un bize bildireceği talimatları bekliyor ve bu konuda harekete geçmeyi uygun buluyoruz.

S. — Toplu sözleşme imzalandı mı? Sonra ne oldu?

C. — İkinci toplu sözleşme 17 aralık 1978 günü imzalandı. Toplu sözleşmede sosyal, sendikal haklar ve ücret konusu işveren tarafından ihlal edildi. Diğer maddeleri kabul etti. İşveren bu ihlalleriyle de kalmadı. Görüşmeler Samsun Bölge Çalışma Müdürlüğü Başkanlığında devam ederken, İşveren, işçilerin Nisan-Mayıs ücretlerini ödememe yoluna gitti. Hakkını aramak için direnişe geçen işçilerden önce 13'ünün, daha sonra 97 işçinin iş akti işveren tarafından feshedildi. Tüm sendika temsilci ve görevlileri de işten atılanlar arasındaydı. Ankara'da Çalışma Bakanlığı nezaretinde uzlaşma kurulu toplantısı düzenlendi. Bu düzenlemeye sendika temsilcisi olarak Sedat Satılmış katıldı. İşveren bu toplantıya katılmadı. Bunun üzerine uzlaştırma kurulundan grev kararı çıktı. Sendika yönetimi grev kararı aldı.

S. — Mücadelenizin başarıya ulaşması için neler gereklidir? Bu konuda bir açıklama yaparmısınız?

C. — En büyük gereklilik Tekstil iş koluna bağlanmak! Tekstil örgütü altında greve çıkmak ve

Devamı s. 5, sütun 1'de

Edip iplik'te işçi düşmanları bozguna uğrayacak!

İstanbul'da kurulu Edip İplik Fabrikası'nda toplu sözleşme yetkisine sahip sendikanın belirlenmesi için 3 Ekim Çarşamba günü irade beyanı yapılıyor. Edip İplik'te yetki için iki sendika bulunmaktadır. Önceki dönemde yetki alan DİSK-TEKSTİL sendikasının yanısıra MİSK'e bağlı TÜRK MENSUCAT-İŞ sendikası da yetki için başvurmuş!

Bilindiği gibi bir süredir, faşist Milliyetçi Hareket'in uzantısı MİSK, işyerlerinde baskı ve provokasyon yoluyla yetki alabilmek için tertiplere girişti. İşçiler arasında taraftar bulamayan faşistler dışarıdan getirdikleri ülkücü-komandoları işçilerin üzerine saldırtmakta, karışıklıktan yarar ummaktalar!

Edip İplik'te ve diğer işyerlerinde faşistlerin oyunları tutmayacaktır. İrade beyanı oylamasında Edip İplik İşçileri, işçi düşmanlarına gereken dersi verecekler, bir kere daha TEKSTİL'i seçeceklerdir.

DİYARBAKIR VE ANTALYA'DA ZAFER TEKSTİL'İN!

DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası Diyarbakır'da kurulu Şayak Fabrikası ile Antalya'da kurulu Sümerbank'ta yetki kazanmıştır. Diyarbakır'da durum tespitine gerek kalmaksızın yetkiyi alan TEKSTİL, Antalya'da yapılan irade beyanını işyerindeki işçilerin tümünün oyuyla kazanmıştır.

Birbiri ardına kazandığı işyeri yetkileri ile TEKSTİL, Teksif'i eriterek işkolunun en büyük sendikası olma yolunda hızlı bir gelişme göstermektedir.

Seçimlere Doğru

Merkezi seçim işbirliği ve seçimlerde yerel demokratik eylem birliği sürüyor

Gerçek Haber Merkezi — 14 Ekim seçimleri için sol'da siyasal işbirliğinin Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile Devrimci Demokratlar arasında merkezi düzeyde ve ülke çapında sürdürüldüğünü daha önce bildirmiştik.

İstanbul ilini de kapsayan bu işbirliğinin özellikle işçilerin yoğun olduğu semtlerde, gecekondu mahallelerindeki seçim-propaganda çalışmalarıyla yoğun bir şekilde sürdüğü belirtiliyor.

Öte yandan, daha önce de bildirdiğimiz gibi, TSİP İstanbul il örgütüyle, Birlik ve Dayanışma Grubunun bağımsız adayı, Beria Önger arasında, seçim kampanyalarının bazı ortak ve yığınsal demokratik eylemleri de içermesi yolunda görüşmeler yapılmaktaydı.

Bu görüşmeler sonucunda, İstanbul ilinde seçim çalışmalarının, anti-faşist eylem birliğini simgelemesi bakımından ilkesel görüş birliğine varılmış ve bu nokta, bir basın bülteniyle kamu oyuna açıklanmıştır.

Gazetemiz, TSİP ile Devrimci Demokratlar arasındaki tüm yurt çapındaki merkezi siyasal işbirliğinin ortak bildirgesini ve TSİP İstanbul örgütüyle Birlik ve Dayanışma Grubu adayının ortak basın açıklamasını, yarından başlayarak yayınlayacaktır.

Gene gerek merkezi seçim işbirliği, gerekse yerel demokratik eylem beraberlikleri konusunda başka dökümanlar yayınlanırsa, bunlara da sayfalarımızda yer vereceğiz.

TSİP ve Devrimci-Demokratlar, Malazgirt'te ortak toplantı yaptı

Malazgirt — Bir kaç gün önce MSP Genel Başkanı Erbakan'ın, halk tarafından konuşturulmadığı Malazgirt'te, TSİP ve Devrimci-Demokratlar'ın ortaklaşa düzenledikleri toplantı büyük ilgi gördü.

Toplantının açış konuşmasından sonra söz alan TSİP MYK üyesi Veli Gürcan, yaygınlaştırılmaya çalışılan ırkçı-şoven milliyetçi politikaya ve sıkıyönetimin bu konudaki baskılarına değinerek, bu politikanın iflasının ancak birlikten geçtiğini söyledi. Seçimlerde TSİP ve Devrimci-Demokratların işbirliğinin desteklenmesini isteyen Gürcan sözlerini şöyle bitirdi: «Gün, birlik günüdür. Gün, faşizme geçit vermeme, emperyalizme, şovenizme ve her türlü gericiliğe karşı mücadele günüdür. Tüm ilericiler sandık başına!»

400'ü aşkın kişinin katıldığı ve birçok kişinin dışardan dinlediği toplantıda bir konuşma yapan Devrimci-Demokrat sözcü, seçimleri boykot etmenin bilimdışı olduğunu ve halkın gerici-faşist-şoven burjuva partilere oy vermemesi gerektiğini belirterek özetle şöyle konuştu: «Bugünkü toplantımız, Türkiye emekçi halklarının artık, sosyalizme yöneldiklerinin küçük bir ifadesidir. Türkiye'de gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi kanla boğulmak istenmektedir, ama bu baskıcı yöntemler mutlaka püskürtülecek ve gerçek özgürlük kazanılacaktır.»

YSK, taban fiyatlarına ilişkin bildirinin yayınlanmasını durdurdu

Ankara (a.a.) — Yüksek Seçim Kurulu, AP'nin bazı tarım ürünlerinin alım fiyatına fark ödenmesi konusundaki hükümet bildirisinin radyo-televizyon haber bültenlerinde yayınlanmasının seçim yasaklarına aykırı olduğu yolundaki itirazını kabul etmiştir.

Bilindiği gibi bir süre önce Ticaret Bakanlığı fındık, çekirdeksiz üzüm ve zeytinyağı destekleme alım fiyatlarına fark ödenmesini kararlaştırmış ve konuya ilişkin hükümet bildirisi radyo ve televizyon haber bültenlerinde yayınlanmıştır.

Bunun üzerine YSK'na başvuran AP Genel Başkan Yardımcısı Necmettin Cevheri «hükümet bildirisinin radyo-TV aracılığıyla yayınlanmasının seçim yasaklarına aykırı olduğunu» öne sürmüştür.

YSK, AP'nin bu itirazını inceleyerek haklı bulmuş ve bildirinin TRT'den yayınlanmasının durdurulmasını kararlaştırmıştır. YSK'nun konuya ilişkin kararı Resmi Gazete'nin 29 Eylül tarihli sayısında yayımlanmıştır.

TİP Bakırköy ilçe binası bombalandı

Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Başkanı Selim Mahmutoğlu, TİP Bakırköy ilçe örgütünün bombalanması üzerine aşağıdaki açıklamayı yaptı.

«Bugün sabaha karşı saat 05.30'da Merter'de bulunan Bakırköy ilçe örgütümüz faşistlerce bombalanmıştır.

«Bakırköy İlçe Örgütümüz daha önce de bombalanmıştı ve failleri bulunamamıştı. Sıkıyönetimin, Parti binalarını koruduğunu açıkladığı bir dönemde, İlçe binamızın tekrar bombalanması ve faillerin yakalanamaması düşündürücüdür.

SEÇİM HUKUKU 3

SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

Sandık kurullarının başlıca görev ve yetkileri şunlardır.

1. Sandık alanı içinde seçimin düzenli geçmesi için gereken tedbirleri almak, oy verme işlerini yürütmek ve denetlemek.
2. Sandık alanında sandığın konulacağı yeri tayin etmek ve sokak başlarına bu yeri göze çarpacak surette gösterir işaretleri koymak veya alışılmış araçlar ile duyurmak .
3. Oy verme işleri hakkında ileri sürülecek itirazları incelemek ve bir karara bağlamak ve kararlarını tutanak defterine geçirerek altını imzalamak.
4. Bu kararlardan itiraza uğrayanları, derhal ilçe seçim kuruluna göndermek.
5. Oyların sayım-dökümünü yapmak ve sonuçları tutanağa geçirerek, bunları seçim işlerine ait diğer evrak ile birlikte, derhal ilçe seçim kuruluna teslim etmek.

Sandık kurullarının bu görevleri yerine getirirken uyacakları esaslar ile yürütecekleri işlemler ise şunlardır:

● Oy Verme Yerinin Nitelikleri:

Kapalı oy verme yeri, içerisi dışardan gözetlenmeyecek ve oy pusulasını seçmenin inceleyip, zarflayabileceği şekil ve nitelikte olmalıdır.

● Sandığın-Birleşik oy pusulasının ve zarflarının sandık kurulunca mühürlenmesi:

Sandık kurulu başkanı, oy verme işlerine başlamadan önce, sandığın boş olduğunu, hazır bulunan sandık kurulu üyeleri ile müşahitler önünde tespit ederek sandığı kapatır ve mühür bozulmadan açılamayacak şekilde sandık mührü ile mühürler.

Yine sandık kurulunca, sandık alanında hazır bulunanlar önünde birleşik oy pusulaları sayılır ve herbirinin üzerine, sandık kurulu mührü basılır. Böylece sandık kurulunun mührü bulunan birleşik oy pusulalarının sayısı tespit edilir.

● Sandık alanında düzenin sağlanması :

Sandık alanında düzenin sağlanması sandık kurulu başkanına aittir. Alanda seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanları, yahut ta oy verme işinin yolunda gitmesini aksatanlarla, sandık başı işlemlerinin düzenini bozmaya yeltenenleri, başkan uyarır ve bu uyarmayı dinlemeyenleri sandık alanından dışarı çıkartabilir. Bu kimse, sandık kurulu üyesi ise, kurul kararı ile çıkartılabilir.

Sandık alanında alınacak tedbirler, seçmenlerin seçim işlerini izlemelerini engelleyecek nitelikte olamaz. Sandık kurulu başkanının çağırdığı zabıta kuvvetlerinden gayrı zabıta amir ve memurları ile resmi üniforma giymiş kimseler ve silah taşıyanlar, sandık alanına giremezler.

Sandık kurulu başkanı seçmenin sandık alanına serbestçe girmesini engelleyen veya güçleştiren her türlü hareketleri önlemek zorundadır.

Sandık alanında düzenin sağlanması işlerinde zabıta kuvvetleri, başkanın emirlerine uymak zorundadır.

Sandık alanında bir suç işlenmesi halinde, sandık kurulu, durumu tutanağa geçirir ve sanığı zabıtaya teslim eder.